

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2021/476

2021 m. kovo 16 d.

kuriuo nustatomi ES ekologinio ženklo suteikimo kietosios dangos gaminiams kriterijai

(pranešta dokumentu Nr. C(2021) 1579)

(Tekstas svarbusEEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo ⁽¹⁾, ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdyba,

kadangi:

- (1) pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas tokiems gaminiams, kurie per visą gyvavimo ciklą daro mažesnę poveikį aplinkai;
- (2) Reglamente (EB) Nr. 66/2010 numatyta, kad kiekvienai gaminių grupei turi būti nustatyti konkretūs ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijai;
- (3) Komisijos sprendimu 2009/607/EB ⁽²⁾ nustatyti gaminių grupei „kietosios dangos“ taikytini kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai. Komisijos sprendimu (ES) 2017/2076 ⁽³⁾ tų kriterijų ir reikalavimų galiojimas pratęstas iki 2021 m. birželio 30 d.;
- (4) siekiant labiau atsižvelgti į geriausią šios išplėtos gaminių grupės rinkos praktiką ir į laikotarpio naujoves, tikslinga kietosios dangos gaminiams nustatyti naują kriterijų rinkinį;
- (5) ES ekologinio ženklo tinkamumo patikros, per kurią peržiūrėtas Reglamento (EB) Nr. 66/2010 įgyvendinimas, 2017 m. birželio 30 d. ataskaitoje ⁽⁴⁾ padaryta išvada, kad reikia laikytis strategiškesnio požiūrio į ES ekologinį ženklą, be kita ko, kai tikslinga, sujungti labai susijusių gaminių grupes;
- (6) vadovaujantis ta išvada ir pasikonsultavus su Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdyba (ESEŽV), tikslinga peržiūrėti gaminių grupei „kietosios dangos“ taikomus kriterijus ir išplėsti jos aprėptį įtraukiant į ją kitus gaminius, kurie naudojami panašiais pirminiais tikslais, yra pagaminti iš tų pačių medžiagų ir kuriais yra susidomėjimas rinkoje;
- (7) 2020 m. kovo 11 d. priimtame naujajame Žiedinės ekonomikos veiksmų plane, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos ⁽⁵⁾, nustatyta, kad į ES ekologinio ženklo kriterijus bus sistemingiau įtraukiami reikalavimai dėl patvarumo, perdirbamumo ir perdirbtosios medžiagos dalies;

⁽¹⁾ OL L 27, 2010 1 30, p. 1.

⁽²⁾ 2009 m. liepos 9 d. Komisijos sprendimas 2009/607/EB, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą kietosioms dangoms (OL L 208, 2009 8 12, p. 21).

⁽³⁾ 2017 m. lapkričio 7 d. Komisijos sprendimas (ES) 2017/2076, kuriuo dėl ekologinių kriterijų, taikomų suteikiant ES ekologinį ženklą kietosioms dangoms, galiojimo laikotarpio iš dalies keičiamas Sprendimas 2009/607/EB (OL L 295, 2017 11 14, p. 74).

⁽⁴⁾ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 122/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo ir 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo įgyvendinimo peržiūros (COM (2017) 355 final).

⁽⁵⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 final).

- (8) didelė gamtinio akmens ir surenkamojo betono gaminių gamybos poveikio aplinkai dalis yra susijusi su konkrečiais tiekimo grandinės subjektais, kurie šiuo metu turi mažai tiesioginių paskatų laikytis ES ekologinio ženklo kriterijų arba visai jų neturi. Pasikonsultavus su ESEŽV, tikslinga leisti ES ekologinį ženklą taip pat suteikti įmonėms skirtiems tarpiniams gaminiams gamtinio akmens sektoriuje (t. y. karjeruose gaminamiems skaldyto akmens blokams) ir surenkamųjų betono gaminių sektoriuje (t. y. krosnyse gaminamiems hidrauliniams rišikliams ar pakaitiniam cementui). Tai taip pat sudarys palankesnes sąlygas kompetentingoms institucijoms atlikti vertinimą ir patikrą tais atvejais, kai tokie tarpiniai gaminiai parduodami ES ekologinio ženklo licencijos turėtojams;
- (9) pasikonsultavus su ESEŽV, tikslinga nustatyti privalomuosius ir neprivalomuosius kriterijų reikalavimus, taip pat vertinimo taškų sistemą. Taškai gali būti skiriami už neprivalomųjų kriterijų laikymąsi arba atsižvelgiant į tai, kiek pareiškėjas pranoksta tam tikrus privalomuosius reikalavimus. Kad gaminiui būtų suteiktas ES ekologinis ženklas, jis turi ne tik atitikti visus privalomuosius reikalavimus, bet ir surinkti bendrą mažiausią taškų skaičių;
- (10) vertinimo taškų sistema suteikia daugiau lankstumo ES ekologinį ženklą gauti aplinkosauginio veiksmingumo atžvilgiu geriausiems kietosios dangos gaminiams rinkoje, sudaro sąlygas suteikti didesnę lyginamąją svorį tiems kriterijams, kurie susiję su didžiausiu gaminių poveikiu aplinkai, taip pat padeda skatinti ir vertinti nuolatinę licencijos turėtojų pažangą aplinkosaugos srityje;
- (11) ES ekologinio ženklo suteikimo kietosios dangos gaminiams kriterijais visų pirma siekiama populiarinti gaminius, kurie per visą gyvavimo ciklą daro mažesnę poveikį aplinkai, yra gaminami taikant procesus, kurių metu medžiagos ir energija naudojami efektyviai, į orą išmetama mažiau teršalų ir suvartojama mažiau vandens. Atsižvelgiant į pastangas neutralizuoti poveikį klimatui ir sumažinti Sąjungos pramonės priklausomybę nuo iškastinio kuro, nustatytos degimo procesų metu išmetamo CO₂ kiekio ribos, o skiriant taškų skatinama naudoti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją ir apskaičiuoti anglies pėdsaką. Siekiant pereiti prie labiau žiedinės ekonomikos modelio, kriterijais nustatomi privalomieji reikalavimai panaudoti gamybos proceso atliekas, o atitinkamais atvejais skatinama į gaminių sudėtį įtraukti perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų;
- (12) atsižvelgiant į gaminių grupės inovacijų ciklą, naujieji ES ekologinio ženklo suteikimo gaminių grupei kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir bei patikros reikalavimai turėtų galioti iki 2028 m. gruodžio 31 d.;
- (13) siekiant teisinio tikrumo, Sprendimas 2009/607/EB turėtų būti panaikintas;
- (14) gamintojams, kurių gaminiams pagal Sprendime 2009/607/EB nustatytus kriterijus suteiktas kietųjų dangų ES ekologinis ženklas, reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį ir taip suteikti jiems pakankamai laiko pritaikyti savo gaminius, kad jie atitiktų naujuosius kriterijus ir reikalavimus. Be to, gamintojams turėtų būti leidžiama tam tikrą laiką po šio sprendimo priėmimo teikti paraiškas remiantis arba Sprendimu 2009/607/EB nustatytais kriterijais, arba šiuo sprendimu nustatytais naujaisiais kriterijais. ES ekologinio ženklo licencijas, išduotas pagal senajame sprendime nustatytus kriterijus, galima naudoti 12 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo datos;
- (15) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 66/2010 16 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Gaminių grupę „kietosios dangos gaminiai“ sudaro grindų plytelių, sienų plytelių, čerpių, blokų, plokščių, sienelių, grindinio blokų, apvadų, stalviršių, vonios kambario stalviršių ir virtuvės stalviršių gaminiai, skirti naudoti viduje arba lauke.
2. Gaminių grupei „kietosios dangos gaminiai“ nepriklauso:
 - a) ugniai atspari keramika, techninė keramika, moliniai vamzdžiai, keraminiai stalo reikmenys, keraminiai dekoratyviniai reikmenys arba keraminiai santchnikos gaminiai;

- b) mūro gaminiai, apibrėžti EN 771 serijos standartuose;
 - c) dengiamosios ir jungiamosios keraminės čerpės, apibrėžtos EN 1304;
 - d) armuotieji surenkamieji betono gaminiai;
 - e) pagalbiniai gaminiai, susiję su kietosios dangos gaminių montavimu ir tvirtinimu, pvz., glaistai, klijai, mechaninės tvirtinimo detalės ir pagrindo medžiagos.
3. Kietosios dangos gaminiai turi būti pagaminti iš vienos iš šių medžiagų:
- a) gamtinio akmens (kitai vadinamo skaldyto akmens);
 - b) naudojant dervos rišiklius pagaminto aglomeruotojo akmens;
 - c) keramikos arba degto molio;
 - d) naudojant hidraulinius rišiklius ar pakaitinį cementą pagamintų surenkamųjų betono gaminių arba suslėgtos žemės blokelių.

2 straipsnis

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) aglomeruotasis akmuo – pramoninis gaminy, pagamintas iš įvairaus stambumo ir pobūdžio užpildo (dažniausiai iš gamtinio akmens) mišinio, kartais sumaišyto su kitomis suderinamomis medžiagomis, priedais ir dervos rišikliais;
- 2) pakaitinis cementas – bet koks cementas, neatitinkantis standarte EN 197-1 ⁽⁶⁾ nustatytų įprastiniams cementams taikomų sudėties reikalavimų, įskaitant cementą su labai nedideliu portlandcemenčio klinkerio kiekiu, taip pat šarmais aktyvuotus cementus ir geopolimerus, kurių sudėtyje portlandcemenčio klinkerio gali visai nebūti;
- 3) keramika – molio ar kitų nemetalinių neorganinių medžiagų pagrindu pagaminta medžiaga, kuriai būdingas savybės – didelį stiprį, atsparumą dilimui, ilgalaikiškumą, cheminį inertiškumą, netoksiškumą ir atsparumą kaitrai bei ugniai – lemia degimo operacijos metu krosnyje vykstantis pagal laiko ir temperatūros parametrus kruopščiai ir optimaliai sureguliuotas virsmo procesas;
- 4) suslėgtos žemės blokelis – pastovių ir patikrintų charakteristikų gaminy, gaunamas statiškai arba dinamiškai suslėgus drėgną žemę ir po to iškart išėmus ją iš formos, kurio (tiek drėgno, tiek sauso) rišlumą lemia žemės medžiagoje esanti molio frakcija ir kuri galima sustiprinti naudojant priedus;
- 5) degtas molis – medžiaga, daugiausia gaminama iš molio ar kitų molingų medžiagų formuojant (ekstruzijos ir (arba) presavimo būdu), džiovinant ir degant paruoštą molį su priedais arba be jų;
- 6) grindų plytelė – plokščia, paprastai kvadrato ar stačiakampio formos standartinių matmenų plytelė, kuri gali būti formuojama ekstruzijos ar tiesioginio presavimo būdu arba išpjaunama iš plokštės pagal reikiamą dydį ir kuri, paklota kartu su kitomis plytelėmis, sudaro vidaus arba lauko grindų struktūrų apdailinį sluoksnį, kuris paprastai grindų naudotojams skirtas matyti ir pritaikytas liesti;
- 7) hidraulinis rišiklis – įprastinis cementas arba hidraulinės kalkės, t. y. smulkiai sumalta neorganinė medžiaga, kuri, sumaišyta su vandeniu, sudaro pastą ir kuri vykstant hidratacijos reakcijomis ir procesams stingsta ir kietėja, o sukietėjusi išlaiko stiprumą ir stabilumą net po vandeniu. Įprastinis cementas turi priklausyti vienai iš 27 cemento klasių, apibrėžtų EN 197-1, o hidraulinės kalkės turi atitikti EN 459-1 ⁽⁷⁾ gamtinėms hidraulinėms kalkėms, receptinėms kalkėms ar hidraulinėms kalkėms nustatytus reikalavimus.
- 8) apvadas – tiesus arba lenktas standartinių matmenų gaminy, kurio fasadinė briauna gali būti apvalinta arba nusklembta ir kurio pagrindinė paskirtis – atskirti to paties arba skirtingo lygio paviršius, pavyzdžiui, suformuoti kelio arba šaligatvio kraštą;
- 9) virtuvės stalviršis – tiesiogiai prilietas arba pagal reikiamą dydį iš plokštės išpjautas ir mechaniškai arba specialiais klijais prie struktūros pritvirtintas darbinis paviršius, visų pirma skirtas maistui ruošti;

⁽⁶⁾ EN 197-1:2011. Cementas. 1 dalis. Įprastinių cementų sudėtis, specifikacijos ir atitikties kriterijai.

⁽⁷⁾ EN 459-1:2015. Statybinės kalkės. 1 dalis. Apibrėžtys, specifikacijos ir atitikties kriterijai.

- 10) gamtinio akmens gaminys ir skaldytas akmuo – gamtoje randamų uolienų gabalai: gamtinio akmens gaminys yra supjaustytas ir apdorotas perdirbimo gamykloje taip, kad atitiktų tam tikrus dydžius, formą ir paviršiaus savybes, o skaldytas akmuo yra tarpinis gaminys, perdirbimo gamykloje naudojamas kaip žaliava, kurią sudaro dideli gamtoje randamų uolienų blokai ar plokštės, gauti karjere atliekant skaldymo operacijas;
- 11) grindinio blokas – standartinių matmenų gaminys, kuris yra stačiakampio ar bet kokios kitos formos, dėl kurios jis gali būti naudojamas standžiosios ir nestandžiosios grindinio kelio dangos viršutiniam sluoksniui kloti pasikartojančiu raštu, ir kurį galima sujungti su kitais blokais skiediniu, klijais arba jungimo elementais;
- 12) surenkamasis betono gaminys – pagal konkretaus gaminio standartą ne galutinėje naudojimo vietoje, atliekant vidinės gamybos kontrolės sistemos prižiūrimą pramoninį procesą, pagamintas, naudojant hidraulinius rišiklius ar pakaitinį cementą, betono gaminys (įskaitant viensluksnes arba dvisluksnes mozaikines plyteles, nurodytas EN 13748-1:2004 ir 13748-2:2004 ⁽⁸⁾), kuris gamybos metu buvo apsaugotas nuo nepalankių klimato sąlygų ir kurį galima rūšiuoti prieš tiekiant;
- 13) čerpė – gaminys, skirtas nevientisai šlaitinių stogų dangai kloti;
- 14) stalviršis – tiesiogiai prilieta arba pagal reikiamą dydį iš plokštės išpjauta ir mechanškai arba specialiais klijais prie stalo struktūros pritvirtinta stalo viršutinė dalis, kurios paviršius visų pirma skirtas tam, kad naudotojai patalpoje arba lauke, taip pat namų arba ne namų aplinkoje prie jo galėtų ilsėtis, sėdėti, valgyti, mokyti arba dirbti;
- 15) vonios kambario stalviršis – tiesiogiai prilietas arba pagal reikiamą dydį iš plokštės išpjautas ir mechanškai arba specialiais klijais prie struktūros pritvirtintas paviršius, visų pirma skirtas naudoti namų ir ne namų vonios kambariuose arba panašiose patalpose, kuriuose nuolat atliekami asmens higienos veiksmai (pvz., aptaškymo zona);
- 16) sienų plytelė – plona, paprastai kvadrato ar stačiakampio formos standartinių matmenų plytelė, kuri gali būti formuojama ekstruzijos ar tiesioginio presavimo būdu arba išpjaujama iš plokštės pagal reikiamą dydį ir kuri, paklota kartu su kitomis plytelėmis, sudaro fasadinių vidaus arba lauko sienų struktūrų apdailinį sluoksnį, kuris paprastai praeiviams skirtas matyti ar pritaikytas liesti.

3 straipsnis

Kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 gaminiui būtų suteiktas gaminių grupės „kietosios dangos gaminiai“ ES ekologinis ženklas, jis turi atitikti šio sprendimo 1 straipsnyje nurodytą tos gaminių grupės apibrėžtį ir tenkinti visus šio sprendimo priede nustatytus privalomuosius kriterijų reikalavimus, taip pat surinkti tame pačiame priede nustatytą bent mažiausią būtiną vertinimo taškų skaičių.

4 straipsnis

Gaminių grupei „kietosios dangos gaminiai“ nustatyti ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja iki 2028 m. gruodžio 31 d.

5 straipsnis

Administravimo tikslais produktų grupei „kietosios dangos gaminiai“ suteikiamas kodas 021.

6 straipsnis

Sprendimas 2009/607/EB panaikinamas.

⁽⁸⁾ EN 13748-1:2004. Mozaikinės plytelės. 1 dalis. Mozaikinės plytelės, skirtos naudoti viduje. Ir EN 13748-2:2004. Mozaikinės plytelės. 2 dalis. Mozaikinės plytelės, skirtos naudoti lauke.

7 straipsnis

1. Nepaisant 6 straipsnio, paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo gaminiams, priskiriamiems prie Sprendime 2009/607/EB apibrėžtos gaminių grupės „kietosios dangos“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2009/607/EB nustatytas sąlygas.
2. Šio sprendimo priėmimo dieną arba per du mėnesius nuo jo priėmimo dienos pateiktos paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo gaminiams, priskiriamiems prie gaminių grupės „kietosios dangos gaminiai“, gali būti parengtos pagal šiame sprendime nustatytus kriterijus arba Sprendime 2009/607/EB gaminių grupei „kietosios dangos“ nustatytus kriterijus. Tos paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais remiantis jos parengtos.
3. ES ekologinio ženklo licencijas, išduotas pagal paraišką, įvertintą remiantis Sprendime 2009/607/EB nustatytais kriterijais, galima naudoti 12 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

8 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2021 m. kovo 16 d.

Komisijos vardu
Virginijus SINKEVIČIUS
Komisijos narys

PRIEDAS

ES ekologinio ženklo suteikimo kietosios dangos gaminiams kriterijai**BENDROSIOS NUOSTATOS****Kriterijų taikymo tikslai**

ES ekologinio ženklo kriterijai skirti aplinkosauginio veiksmingumo atžvilgiu geriausiems kietosios dangos gaminiams rinkoje. Šie kriterijai apima svarbiausią su šių gaminių gyvavimo ciklu susijusį poveikį aplinkai, jais taip pat skatinama integruoti žiedinės ekonomikos aspektus.

Visų pirma, kai taikytina, šiais kriterijais siekiama: i) skatinti energiška efektyvius gamybos procesus; ii) mažinti išmetamą teršalų, prisidedančių prie visuotinio atšilimo (CO_2), rūgštinimo (SO_x ir NO_x), eutrofikacijos (NO_x), fotocheminės oksidacijos potencialo (dulkės, NO_x ir LOJ) ir toksiškumo žmogui (dulkės ir LOJ), kiekį; iii) skatinti vandenį taupančius gamybos procesus ir iv) remti tokius gaminius, kuriems efektyviai naudojamos žaliavos.

Šiuo tikslu kriterijais:

- jei įmanoma nustatyti lyginamuosius standartus, nustatomos aukščiausios savitųjų energijos sąnaudų ribos, o jei lyginamųjų standartų nustatyti neįmanoma, reikalaujama turėti energijos vartojimo mažinimo planus,
- pripažįstamas ir teigiamai vertinamas atsinaujinančiosios energijos vartojimas,
- nustatomos konkrečios per kuro deginimo procesus išmetamų CO_2 , SO_x , NO_x ir dulkių kiekių ribos,
- nustatomi reikalavimai taikyti geriausią procesą, kurių metu dulkės sklinda iš pasklidosios taršos šaltinių, valdymo praktika,
- kai taikytina, nustatomi gamybos proceso nuotekų pakartotinio naudojimo reikalavimai arba savitųjų vandens sąnaudų ribos,
- kai taikytina, nustatomi minimalieji pakartotinio gamybos proceso atliekų naudojimo reikalavimai ir teigiamai vertinamas perdirbtų ar antrinių medžiagų įtraukimas į gaminių sudėtį.

Atsižvelgiant į tai, kad svarbu rinktis konkrečiam naudojimui tinkamos eksploatacinių charakteristikų klasės ir tinkamų matmenų kietosios dangos gaminius, nustatomi gaminių tinkamumo naudoti reikalavimai. Taip pat, atsižvelgiant į kietosios dangos gaminių tinkamo sumontavimo ir priežiūros, nuo kurių priklauso viso jų gyvavimo ciklo poveikis, svarbą, nustatomi informacijos teikimo naudotojams reikalavimai.

Dėl apimamų medžiagų ir susijusių gaminių gamybos procesų įvairovės šie kriterijai, pagal kuriuos ES ekologinis ženklas suteikiamas kietosios dangos gaminiams, susideda iš visiems gaminiams bendrų kriterijų ir konkrečioms gaminiams skirtų su atitinkamu gamybos procesu tiesiogiai susijusių kriterijų.

ES ekologinio ženklo suteikimo kietosios dangos gaminiams kriterijai apima privalomuosius ir neprivalomuosius kriterijus. Vertinant taškai skiriami už tai, kad laikomasi daugiau nei minimalių privalomųjų reikalavimų, arba už neprivalomųjų kriterijų laikymąsi.

Pareiškėjai, siekdami, kad ES ekologinis ženklas būtų suteiktas konkrečiam gaminiui, turi laikytis visų privalomųjų reikalavimų ir turi surinkti tam konkrečiam gaminiui nustatytą reikalaujamą minimalų taškų skaičių. Kriterijai yra tokie:

1 lentelė

Konkrečioms gaminiams taikomų kriterijų apžvalga (kai kurie ilgi kriterijų pavadinimai sutrumpinti)**1. Visiems kietosios dangos gaminiams bendri kriterijai**

- 1.1. Pramoninių ir statybinių mineralinių žaliavų kasyba
- 1.2. Ribojamos cheminės medžiagos
- 1.3. Išmetamieji LOJ
- 1.4. Tinkamumas naudoti
- 1.5. Informacija naudotojams

1.6. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

1.7. Aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)

Kriterijai dėl konkrečių medžiagų ir technologijų

2. Gamtinis akmuo	3. Aglomeruotasis akmuo su derviniais rišikliais	4. Keramika ir degtas molis	5. Surenkamieji betono gaminiai ar suslėgtos žemės blokeliai, pagaminti naudojant hidraulinius rišiklius ar pakaitinį cementą
2.1. Energijos sąnaudos karjere *	3.1. Energijos sąnaudos	4.1. Per džiovinimo ir degimo procesus suvartojamas kuras	5.1. Klinkerio faktorius **
2.2. Medžiagų naudojimo efektyvumas karjere *	3.2. Dulkių kontrolė ir oro kokybė	4.2. Išmetamo CO ₂ kiekis	5.2. Išmetamo CO ₂ kiekis **
2.3. Vandens ir nuotekų tvarkymas karjere *	3.3. Perdirbtos ir antrinės medžiagos gaminių sudėtyje	4.3. Vandens suvartojimas per gamybos procesą	5.3. Dulkių, NO _x ir SO _x išmetimas į orą **
2.4. Dulkių kontrolė karjere *	3.4. Derviniai rišikliai gaminių sudėtyje	4.4. Dulkių, vandenilio fluoro, NO _x ir SO _x išmetimas į orą	5.4. Žaliavų regeneravimas ir atsakingas naudojimas
2.5. Darbuotojų sauga ir darbo sąlygos karjere *	3.5. Gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas	4.5. Nuotekų tvarkymas	5.5. Energijos sąnaudos
2.6. Karjero poveikio kraštovaizdžiui koeficientai * (neprivalomi)		4.6. Gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas	5.6. Novatoriškas aplinkai palankus gaminių projektavimas (neprivalomas)
2.7. Energijos sąnaudos perdirbimo gamykloje		4.7. Glazūros ir dažai	
2.8. Vandens ir nuotekų tvarkymas perdirbimo gamykloje			
2.9. Dulkių kontrolė perdirbimo gamykloje			
2.10. Perdirbimo gamyklos gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas			
2.11. Regioniniu lygmeniu integruota gamyba perdirbimo gamykloje (neprivaloma)			

* Kriterijai taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą tarpiniams skaldyto akmens blokams iš gamtinio akmens karjerų.

** Kriterijai taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą tarpiniams hidrauliniams rišikliams arba pakaitinio cemento produktams.

Vertinimas ir patikra. Kiekvieno kriterijaus apraše nurodyti konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Kai reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, analizes, bandymų ataskaitas ar kitus duomenis, kuriais įrodoma atitiktis kriterijams, jie gali būti parengti, kai tinka, paties pareiškėjo ir (arba) jo tiekėjo (-ų), ir (arba) jų tiekėjo (-ų), ir kt.

Kompetentingos įstaigos, pripažindamos patvirtinimus ir patikras, pirmenybę teikia tiems patvirtinimams, kuriuos išdavė pagal atitinkamus bandymų ir kalibravimo laboratorijų darniuosius standartus akredituotos įstaigos, ir toms patikroms, kurių pažymas išdavė pagal atitinkamus gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigų darniuosius standartus akredituotos įstaigos.

Kai tinka, galima taikyti kitus bandymų metodus nei nurodytieji kiekvieno kriterijaus apraše, jei paraišką vertinanti kompetentinga įstaiga juos pripažįsta lygiaverčiais.

Kai tinka, kompetentingos įstaigos gali reikalauti pateikti patvirtinamuosius dokumentus ir gali atlikti nepriklausomas patikras arba apsilankyti vietoje tikrinamos atitiktį šioms kriterijams.

Apie tiekėjų ir gaminių, kuriems suteiktas ES ekologinis ženklas, gamybos vietų pakeitimą pranešama kompetentingoms įstaigoms, kartu pateikiant patvirtinamuosius duomenis, kad būtų galima patikrinti, ar ir toliau užtikrinama atitiktis kriterijams.

Keliama būtina sąlyga, kad kietosios dangos gaminys (-iai) atitiktų visus taikytinus šalies (-ių), kurioje (-iose) gaminys pateikiamas rinkai, teisinius reikalavimus. Pareiškėjas turi deklaruoti, kad gaminys atitinka šį reikalavimą.

Vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) gamybos liekanos – atskalos ir nuopjovos, susidaranti atliekant pjovimo darbus, ir brokas gaminant gamtinio ar aglomeruotojo akmens kietosios dangos gaminius;
- 2) gamybos nuotekų dumblas – kietosios medžiagos, išgaunamos vietoje valant nuotekas, susidariusias vykdant dulkių kontrolę, pjovimo ir (arba) apdailos darbus gamtinio ar aglomeruotojo akmens kietosios dangos gaminių gamybos proceso metu;
- 3) atsinaujinančioji energija – atsinaujinančiųjų neiškastinių išteklių energija, konkrečiai vėjo, saulės (saulės šiluminė ir saulės fotovoltinė) ir geoterminė energija, aplinkos energija, potvynių, bangų ir kitokia vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, sąvartynų dujos, nuotekų valymo įrenginių dujos ir biodujos.

ES EKOLOGINIO ŽENKLO KRITERIJAI

1. VISIEMS KIETOSIOS DANGOS GAMINIAMS TAIKOMI HORIZONTALIEJI KRITERIJAI

1.1. Pramoninių ir statybinių mineralinių žaliavų kasyba

ES ekologiniu ženklu ženklinamam kietosios dangos gaminiui gaminti naudojamų pramoninių ir statybinių mineralinių žaliavų (pvz., klinčių, molio, užpildų medžiagų, skaldyto akmens ir kt.) kasyba vykdoma tik tose vietose, dėl kurių yra turimi šie dokumentai:

- poveikio aplinkai vertinimas ir, kai aktualu, ataskaita pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/52/ES ⁽¹⁾,
- galiojantis atitinkamos regioninės ar nacionalinės institucijos išduotas kasybos veiklos leidimas,
- su kasybos veiklos leidimu susijęs atkuriamojo aplinkos valdymo planas,
- žemėlapis su pažymėta karjero vieta,
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo ⁽²⁾ atitikties deklaracija,
- deklaracija, kad laikomasi Tarybos direktyvos 92/43/EEB ⁽³⁾ (Buveinių) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB ⁽⁴⁾ (Paukščių) nuostatų.

Dėl paskutinio šio sąrašo punkto: tais atvejais, kai žaliavų kasybos vietos yra tinklo „Natura 2000“ teritorijose, kurias sudaro specialios saugomos teritorijos pagal Direktyvą 92/43/EEB ir specialios apsaugos teritorijos pagal Direktyvą 2009/147/EB, prieš pradėdant veiklą, kasybos veikla turėjo būti įvertinta, dėl jos turėjo būti gautas leidimas pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio nuostatas ir turėjo būti atsižvelgta į atitinkamą Europos Komisijos rekomendacinį dokumentą ⁽⁵⁾.

Dėl paskutinio šio sąrašo punkto taip pat pažymėtina, kad tais atvejais, kai žaliavų kasybos vietos yra ne Europos Sąjungoje, o žaliavos gaunamos iš vietovių, kurios yra oficialiai paskelbtos kandidatėmis arba jau patvirtintos kaip saugotinos ypatingos svarbos teritorijos (ASCI), įtrauktos į tinklą „Emerald Network“ pagal Berno konvencijos ⁽⁶⁾ Rekomendaciją Nr. 16 (1989 m.) ir Rezoliuciją Nr. 3 (1996 m.), arba kurios yra pagal tų šalių, iš kurių kilusios ar eksportuojamos žaliavos, nacionalinės teisės aktus pripažintos saugomos teritorijos, tokia kasybos veikla turėjo būti įvertinta ir dėl jos turėjo būti gautas leidimas pagal nuostatas, kuriomis suteikiamos garantijos prilygsta apsaugai pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia kompetentingų įstaigų išduotą atitikties šiam reikalavimui deklaraciją arba kompetentingų įstaigų išduotų leidimų kopijas kartu su bet kokiais kitomis reikalingomis deklaracijomis ir dokumentais.

Į atkuriamojo aplinkos valdymo planą įtraukiami karjero aplinkos atkūrimo tikslai, konceptualus galutinio žemės paviršiaus formavimo projektas, apimantis siūlomą žemės naudojimą po karjero uždarymo, duomenys apie veiksmingo augalijos atkūrimo programos įgyvendinimą ir duomenys apie veiksmingą stebėsenos programą, skirtą atkuriamų teritorijų funkcionavimui vertinti.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 124, 2014 4 25, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

⁽³⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽⁴⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

⁽⁵⁾ Rekomendacinis dokumentas. Neenergetinių mineralinių žaliavų gavyba ir „Natura 2000“. Santrauka. ISBN: 978-92-79-99542-2.

⁽⁶⁾ Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija. Europos Taryba. Europos Tarybos sutarčių serija, Nr. 104.

Tuo atveju, kai pramoninių ar statybinių mineralinių žaliavų kasybos veikla vykdoma tinklo „Natura 2000“ teritorijose (Sąjungoje), tinklo „Emerald Network“ teritorijose arba pagal tų šalių, iš kurių kilusios ar eksportuojamos žaliavos, nacionalinės teisės aktus pripažintose saugomose teritorijose (ne Sąjungoje), pareiškėjas pateikia kompetentingų įstaigų išduotą atitikties šiam reikalavimui deklaraciją arba kompetentingų įstaigų išduoto atitinkamo leidimo kopiją.

1.2 kriterijus. Ribojamos cheminės medžiagos

Kad įrodytų atitiktį kiekvienam iš 1.2 kriterijaus subkriterijų, pareiškėjas pateikia visų svarbių naudojamų cheminių medžiagų sąrašą kartu su atitinkamais dokumentais (saugos duomenų lapais ir (arba) cheminių medžiagų tiekėjo deklaracija). Būtina atlikti bent visų atitinkamiems gamybos procesams pareiškėjo naudojamų gamybos proceso cheminių medžiagų patikrą.

1.2 a. Apribojimai dėl labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų (SVHC)

Dėl visų pareiškėjo gaunamų gamybos procesui naudojamų cheminių medžiagų ir visų tiekiamų žaliavų, įeinančių į gatavo gaminio sudėtį, pateikiamos jų tiekėjų deklaracijos, kad jose medžiagų, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ⁽⁷⁾ 57 straipsnyje nurodytus kriterijus ir yra nustatytos pagal to paties reglamento 59 straipsnyje aprašytą procedūrą bei įtrauktos į kandidatinių labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų autorizacijos sąrašą, koncentracija yra ne didesnė kaip 0,10 % masės. Nukrypti nuo šio reikalavimo neleidžiama.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad atitinkamas gaminys pagamintas naudojant tiekiamas chemines medžiagas ar žaliavas, kurių sudėtyje nėra jokių labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų didesnių nei 0,10 % (masės dalies) koncentracijų. Prie šios deklaracijos pridedami naudojamų gamybos proceso cheminių medžiagų saugos duomenų lapai arba atitinkamos cheminių medžiagų ar žaliavų tiekėjų deklaracijos.

Medžiagų, kurios pripažintos labai didelį susirūpinimą keliančiomis cheminėmis medžiagomis ir įtrauktos į kandidatinių sąrašą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnį, sąrašas pateiktas

<https://echa.europa.eu/lt/candidate-list-table>.

Remiamasi ES ekologinio ženklo paraiškos pateikimo dieną galiojančiu sąrašu.

1.2 b. Apribojimai dėl cheminių medžiagų, klasifikuojamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽⁸⁾

Jei netaikoma nukrypti leidžianti nuostata pagal 2 lentelę, gaminio sudėtyje esančių cheminių medžiagų ar mišinių, kuriems pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 priskiriamos kurios nors iš toliau nurodytų pavojingumo klasių ir kategorijų bei žymimos susijusiais pavojingumo frazių kodais, koncentracija gaminyje turi būti ne didesnė kaip 0,10 % masės:

- 1 grupės pavojai: 1A arba 1B kategorijos kancerogeniškumas, mutageniškumas ir (arba) toksiškumas reprodukcijai (CMR): H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df,
- 2 grupės pavojai: 2 kategorijos CMR: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362; 1 kategorijos toksiškumas vandens organizmams: H400, H410; 1 ir 2 kategorijų ūmus toksiškumas: H300, H310, H330; 1 kategorijos toksiškumas ikvėpus: H304; 1 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT): H370, H372,
- 3 grupės pavojai: 2, 3 ir 4 kategorijų toksiškumas vandens organizmams: H411, H412, H413; 3 kategorijos ūmus toksiškumas: H301, H311, H331; 2 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui: H371, H373.

⁽⁷⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁸⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

Pirmiau pateiktas reikalavimas netaikomas cheminių medžiagų ar mišinių, kurie gamybos procese chemiškai modifikuoti taip, kad nebekelia jokių susijusių pavojų, dėl kurių ta cheminė medžiaga ar mišinys klasifikuotas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, naudojimui.

2 lentelė

Nuo apribojimų, taikomų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 klasifikuojamoms medžiagoms, nukrypti leidžiančios nuostatos ir taikomos sąlygos

Cheminės medžiagos ar mišinio tipas	Kam taikoma	Pavojingumo klasė, kategorija ir pavojingumo frazės kodas, dėl kurių taikoma nukrypti leidžianti nuostata	Nukrypimo sąlygos
Titano dioksidas (TiO ₂)	Visoms į taikymo sritį įeinančioms medžiagoms	Kancerogeninė, 2 kategorijos, H351 (įkvėpus)	TiO ₂ nėra specialiai dedama į gaminius, tačiau jo patenka kaip natūraliai gamtoje susidariusios naudojamų žaliavų priemaišos. Bet kokios gatavo gaminio gamybai naudojamos žaliavos sudėtyje TiO ₂ kiekis (išreikštas TiO ₂) yra lygus 2,0 % (masės dalis) arba mažesnis.
Kristalinis silicio dioksidas	Visoms į taikymo sritį įeinančioms medžiagoms	Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (po pakartotinio poveikio), 1 ir 2 kategorijos, H372, H373	Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi visų reikiamų saugaus tvarkymo ir dozavimo instrukcijų, nurodytų saugos duomenų lape arba tiekėjo deklaracijoje. Pjovimo darbai gamykloje atliekami naudojant drėgnojo apdorojimo įrankius arba sausojo apdorojimo procesus (kur yra įrengtas vakuuminis dulkių rinktuvas). Kartu su gaminiu pateikiamos saugos instrukcijos dėl pavojingo dulkių poveikio montuotojams, atliekantiems bet kokius pjovimo darbus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia visų svarbių savo gamybos procese naudojamų cheminių medžiagų sąrašą kartu su atitinkamais saugos duomenų lapais arba cheminių medžiagų tiekėjo deklaracija.

Turi būti aiškiai nurodytos bet kokios cheminės medžiagos, kurių sudėtyje yra ribojamų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (CLP) klasifikuojamų medžiagų arba mišinių. Apskaičiuojant gatavame gaminyje likusį ribojamos medžiagos arba mišinio kiekį naudojama apytikrė cheminės medžiagos dozavimo norma, taip pat jos sudėtyje esančios ribojamos medžiagos ar mišinio koncentracija (nurodyta saugos duomenų lape arba tiekėjo deklaracijoje) ir laikoma, kad sulaikymo faktorius yra 100 %

Viena licencija gali apimti kelis gaminius ar potencialius gaminius, kurių gamybos procese naudojamos tos pačios cheminės medžiagos, todėl šiuos kiekvienos cheminės medžiagos kiekio skaičiavimus reikia pateikti tik dėl to ES ekologinio ženklo licencijos apimamo gaminio, kurio charakteristikos yra prasčiausios (pvz., labiausiai apdoroto paviršiaus arba gausiausiai pigmentuoto ar spausdinto gaminio).

Bet kokių atveju, kai sulaikymo faktorius nėra 100 % arba kai ribojamos cheminės medžiagos ar mišiniai yra chemiškai modifikuoti, turi būti pateiktas to pagrindimas raštu.

Galutiniam kietosios dangos gaminyje ribojamos cheminės medžiagos ar mišiniai gali viršyti 0,10 % masės tik jei yra padaryta atitinkama nukrypti leidžianti nuostata ir pateikiamas įrodymas, kad laikomasi visų taikytinų šio nukrypimo sąlygų.

1.3. Išmetamieji LOJ

Negalima naudoti jokių paviršių apdorojimo naudojant formaldehido dervas technologijų.

Bet kokie gamtinio akmens, keraminiai ar degto molio gaminiai arba naudojant hidraulinius rišiklius ar pakaitinį cementą pagaminti surenkamieji betono gaminiai, kurių paviršius apdorotas junginiais su LOJ, patikrinami bandymais dėl išmetamų LOJ kiekių ir turi atitikti toliau nustatytas ribas.

Visi naudojant dervinius rišiklius pagaminti aglomeruotojo akmens gaminiai patikrinami bandymais dėl išmetamų LOJ kiekių, nepriklausomai nuo naudotų paviršiaus apdorojimo technologijų, ir turi atitikti toliau nustatytas ribas.

	Riba (po 28 dienų)	Metodas
Bendras LOJ kiekis	300 µg/m ³	EN 16516
Formaldehidas	10 µg/m ³	
R vertė	< 1	
Kancerogeniniai 1A ir 1B kategorijų LOJ, įtraukti į EN 16516:2017 H priedo sąrašą (išskyrus formaldehidą ir acetaldehidą)	1 µg/m ³ kiekvienoje atskiroje medžiagoje	

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas deklaruoja, ar gatavo gaminio paviršius yra apdorotas kokiais nors vaškais, klizais, specialiomis dangomis, dervomis ar panašiomis paviršiaus apdorojimo cheminėmis medžiagomis, ir pateikia visus susijusius saugos duomenų lapus arba tiekėjų deklaracijas dėl LOJ kiekio tose paviršiams apdoroti naudotose cheminėse medžiagose.

Tais atvejais, kai privaloma atlikti bandymą dėl išmetamųjų LOJ, pareiškėjas pateikia atitiktą deklaraciją su pridėta pagal EN 16516 atlikto bandymo ataskaita. Jeigu nustatytas koncentracijos ribas, kurias gaminyje turi atitikti po 28 dienų bandymo kameroje, galima pasiekti bet kuriuo kitu metu nuo 3 iki 28 bandymo dienos, bandymą kameroje galima užbaigti anksčiau.

1.4. Tinkamumas naudoti

Šis kriterijus netaikomas tarpiniams produktams (t. y. skaldyto akmens blokams, hidrauliniams rišikliams ar pakaitiniam cementui).

Pareiškėjas turi turėti nustatytą kokybės kontrolės ir kokybės vertinimo procedūrą, kuria užtikrinamas gaminių tinkamumas naudoti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktą šiam kriterijui deklaraciją ir ją pagrindžiančius dokumentus:

- gamybos vietos sertifikatą pagal ISO 9001 arba vidaus kokybės valdymo sistemos ir susijusių kokybės užtikrinimo bei kokybės kontrolės procedūrų dokumentų kopiją,
- vartotojų skundų nagrinėjimo procedūros išsamų aprašymą,
- atitinkamo (-ų) gaminio (-ių) CE ženklą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 305/2011 (*) (netaikoma stalviršių, vonios kambario stalviršių ir virtuvės stalviršių gaminiams).

Kai tinka, dėl gaminio tinkamumo naudoti pateikiama papildomų įrodymų. Tokie įrodymai turėtų būti pagrįsti tinkamais EN ar ISO standartais arba lygiavertiais metodais. Toliau pateiktas neišsamus orientacinis galimai tinkamų standartų sąrašas:

- gamtinio akmens gaminiams: EN 1341, EN 1342, EN 1343, EN 1467, EN 1468, EN 1469, EN 12057, EN 12058 arba EN 12059,
- aglomeruotojo akmens gaminiams su derviniais rišikliais: EN 15285, EN 15286, EN 15388 arba EN 16954,
- keraminiais ir degto molio gaminiams: EN 1344, EN 13006 arba EN 14411,
- surenkamiesiems betono gaminiams, pagamintiems naudojant hidraulinius rišiklius ar pakaitinį cementą: EN 1338, EN 1339, EN 1340 arba EN 13748.

(*) 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL L 88, 2011 4 4, p. 5).

1.5. Informacija naudotojams

Šis kriterijus netaikomas tarpiniams produktams (t. y. skaldyto akmens blokams, hidrauliniams rišikliams ar pakaitiniam cementui).

Kartu su parduodamu gaminiu pateikiama naudotojui svarbi informacija, apimanti rekomendacijas dėl to gaminio tinkamo montavimo, priežiūros ir šalinimo.

Gaminio pakuotėje arba prie jo prideduose dokumentuose pateikiami kontaktiniai duomenys (telefonas ar el. pašto adresas) ir nuoroda į internete pateiktą informaciją naudotojams, kuriems kyla klausimų arba reikia konkretaus patarimo dėl kietosios dangos gaminio sumontavimo, priežiūros ar pašalinimo. Pateiktina konkreti informacija, apima:

- duomenis apie visas svarbias techninių eksploatacinių charakteristikų klases, pagal kurias nustatoma tinkama kietosios dangos gaminio naudojimo aplinka (pvz., tempiamasis stipris, atsparumas šalčiui ar vandens sugertis, neteplumas ir cheminis atsparumas),
- duomenis apie visą būtiną pagrindo paviršiaus paruošimą prieš sumontuojant gaminį, rekomenduojamus montavimo būdus ir bet kokių kitų reikiamų montuojant naudojamų medžiagų (pvz., montuotojo naudojamų glaistų, sandarinimo medžiagų, specialių dangų, klijų, skiedinių ir valiklių) specifikacijas,
- dėl kietosios dangos gaminių, kurių paviršiai patiria patalpų arba lauko aplinkos poveikį, pateikiamus nurodymus dėl reguliarių valymo darbų ir rekomenduojamų naudoti valiklių. Kai aktualu, pateikiama informacija ir apie rečiau atliekamus priežiūros darbus, tokius kaip grindų paviršių atnaujinimas naudojant didžiaslėgius valytuvus arba padengiant nauju dangos sluoksniu ir poliruojant,
- informaciją apie tinkamą pristatytų kietosios dangos gaminių pakuočių, kietosios dangos gaminių nuopjovų, susidariusių montavimo metu, ir pačių gaminių jų gyvavimo ciklo pabaigoje perdirbimą arba aplinkai palankų šalinimą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai įstaigai pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, gaminio pakuotės didelės skiriamosios gebos atvaizdą ir nuorodą į internete paskelbtą informaciją naudotojams.

1.6. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

Jeigu naudojama neprivaloma ES ekologinio ženklo etiketė su teksto laukeliu, joje pateikiami trys atitinkami teiginiai:

gamtinio akmens gaminių (tarpinių skaldyto akmens blokų arba gatavų gaminių) atveju dėl:

- gamybos proceso, kurio metu efektyviai naudojamos žaliavos,
- mažesnio išmetamų dulkių kiekio,
- gamybos naudojant uždarojo ciklo nuotekų recirkuliacijos sistemą;

aglomeruotojo akmens gaminių su derviniais rišikliais atveju dėl:

- gamybos proceso, kurio metu efektyviai naudojamos žaliavos,
- energiška efektyvaus gamybos proceso,
- mažesnio išmetamų dulkių kiekio;

keraminių ir degto molio gaminių atveju dėl:

- gamybos proceso, kurio metu efektyviai naudojamos žaliavos,
- energiška efektyvaus gamybos proceso ir mažo gamybos metu išmetamo CO₂ kiekio,
- mažesnio į orą išmetamų dulkių ir rūgštėjimą sukeliančių junginių kiekio;

hidraulinių rišiklių arba pakaitinio cemento (tarpinių produktų, skirtų surenkamiesiems betono gaminiams arba suslėgtos žemės gaminiams gaminti) atveju dėl:

- mažesnio išmetamo CO₂ kiekio,
- mažesnio išmetamų dulkių kiekio,
- mažesnio į orą išmetamų rūgštėjimą sukeliančių junginių kiekio;

surenkamųjų betono gaminių ar suslėgtos žemės blokelių, pagamintų naudojant hidraulinius rišiklius ar pakaitinį cementą, atveju dėl:

- gamybos proceso, kurio metu efektyviai naudojamos žaliavos,
- energiška efektyvaus gamybos proceso,
- nedidelio poveikio aplinkai rišiklių naudojimo.

Pareiškėjas turi laikytis ES ekologinio ženklo gairėse pateiktų nurodymų, kaip tinkamai naudoti ES ekologinio ženklo logotipą:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją kartu su gaminio pakuotės didelės skiriamosios gebos atvaizdu, kuriame aiškiai matyti ant pakuotės pateiktas ES ekologinis ženklas, registracijos ar licencijos numeris ir, kai tinka, galimi kartu su ženklu pateikiami teiginiai.

1.7. Aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)

Šis kriterijus taikomas pareiškėjo gamybos vietai, kurioje gaminamas licencijuotas ES ekologiniu ženklu ženklinamas gaminys.

Pareiškėjams, turintiems dokumentais patvirtintą aplinkosaugos vadybos sistemą pagal ISO 14001, sertifikuotą akredituotos organizacijos, suteikiami 3 taškai

arba

pareiškėjams, turintiems dokumentais patvirtintą aplinkosaugos vadybos sistemą, sukurtą pagal ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS) ⁽¹⁰⁾ ir registruotą akredituotos organizacijos, suteikiami 5 taškai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitinkamai arba galiojančio ISO 14001 sertifikato kopiją, arba savo EMAS registracijos įrodymą, taip pat pateikia akreditavimą atlikusios organizacijos duomenis.

Tais atvejais, kai pareiškėjas turi ir ISO 14001, ir EMAS sertifikatus, jam suteikiami tik už EMAS sertifikavimą skiriami taškai.

⁽¹⁰⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinančias Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB (OL L 342, 2009 12 22, p. 1).

2. GAMTINIO AKMENS GAMINIAMS SKIRTI KRITERIJAI

Vertinimo taškų sistema

ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas pačių karjerus eksploatuojančių subjektų vietoje pagamintiems tarpiniams karjero produktams (dideliems skaldyto akmens blokams arba plokštėms) ir perdirbimo gamyklose pagamintiems gataviems gamtinio akmens gaminiams.

Tais atvejais, kai pareiškėjas nėra karjerą eksploatuojantis subjektas, o karjerą eksploatuojantis subjektas neturi ES ekologinio ženklo licencijos, pareiškėjas deklaracijoje nurodo, iš kurio karjero tiekama ES ekologiniu ženklu ženklinamo gamtinio akmens gaminių gamybos žaliava, ir pateikia tai patvirtinančias tiekimo sąskaitas faktūras, kurios yra ne senesnės kaip 1 metai iki paraiškos datos.

Tokiu atveju pareiškėjas pateikia visas atitinkamas karjerą eksploatuojančio subjekto deklaracijas, kuriomis įrodoma atitiktis visiems su karjeru susijusiems ES ekologinio ženklo reikalavimams ir bet kokiems kitiems susijusiems neprivalomiesiems reikalavimams, dėl kurių gali būti suteikiama daugiau taškų.

Tolimesnėje lentelėje parodyta vertinimo taškų sistema ir mažiausias taškų skaičius, būtinas suteikiant ES ekologinį ženklą gamtinio akmens gaminiams.

Kriterijai, pagal kuriuos gali būti suteikiama taškų	Tarpiniai skaldyto akmens blokai arba plokštės	Gatavi kietosios dangos gaminiai iš perdirbto gamtinio akmens
1.7. Karjero aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)	0, 3 arba 5 taškai	netaikoma
1.7. Perdirbimo gamyklos aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)	netaikoma	0, 3 arba 5 taškai
2.1. Energijos sąnaudos karjere	Iki 20 taškų	Iki 20 taškų
2.2. Medžiagų naudojimo efektyvumas karjere	Iki 25 taškų	Iki 25 taškų
2.6. Karjero poveikio kraštovaizdžiui koeficientai (neprivalomi)	Iki 10 taškų	Iki 10 taškų
2.7. Energijos sąnaudos perdirbimo gamykloje	netaikoma	Iki 20 taškų
2.8. Vandens ir nuotekų tvarkymas perdirbimo gamykloje	netaikoma	Iki 5 taškų
2.10. Perdirbimo gamyklos gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas	netaikoma	Iki 10 taškų
2.11. Regioniniu lygmeniu integruota gamyba perdirbimo gamykloje (neprivaloma)	netaikoma	Iki 5 taškų
Didžiausias bendras taškų skaičius	60	100
Mažiausias taškų skaičius, būtinas ES ekologiniam ženklui gauti	30	50

Karjerų eksploatavimo reikalavimai

2.1. Energijos sąnaudos karjere

Karjerą eksploatuojantis subjektas turi būti parengęs programą, pagal kurią sistemingai stebimi, fiksuojami ir iki optimalaus lygio mažinami savitosios energijos sąnaudos ir savitasis išmetamo CO₂ kiekis. Pareiškėjas deklaruoja energijos sąnaudas pagal atitinkamą energijos išteklį (pvz., elektros energija ir dyzelinas) ir pagal paskirtį (pvz., veiklos vietos pastatams, apšvietimui, naudojamai pjovimo įrangai, siurbliams ir transporto priemonėms naudojama energija). Pareiškėjas deklaruoja energijos sąnaudas veiklos vietoje tiek absoliučiais dydžiais (kWh ar MJ vienetais), tiek konkrečios produkcijos atžvilgiu (kiek kWh ar MJ vienetų tenka 1 m³ iškastinių žaliavų ir 1 m³ arba 1 tonai parduotų arba pagamintų ir paruoštų parduoti žaliavų) konkrečiais kalendoriniais metais.

Savitųjų energijos sąnaudų ir savitojo išmetamo CO₂ kiekio mažinimo plane apibūdinamos priemonės, kurių jau imtasi arba planuojama imtis (pvz., efektyvesnis turimos įrangos naudojimas, investavimas į efektyvesnę įrangą, geresnis transportavimas ir logistika ir kt.).

Be to, iš viso 20 taškų gali būti suteikiama už šiuos dalykus:

- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kokia suvartojamos energijos (kuro ir elektros energijos) dalis gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių (nuo 0 taškų, kai atsinaujinančiosios energijos dalis yra 0 %, iki 10 taškų, kai naudojama 100 % atsinaujinančioji energija),
- iki 5 taškų suteikiama priklausomai nuo to, kaip perkama bet kokia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija: pagal privačių energetinių paslaugų sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (5 taškai); pagal bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (5 taškai); pagal ilgalaikes bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant prie skirstomojo tinklo prijungtus arba nuotolinio tinklo atsinaujinančiuosius išteklius ⁽¹¹⁾ (4 taškai); naudojant elektros energijos žaliuosius sertifikatus ⁽¹²⁾ (3 taškai); perkant atsinaujinančiosios energijos kilmės garantijų sertifikatus dėl visos tiekiamos elektros energijos arba tiekimo pagal „žaliąjį tarifą“ iš viešųjų energijos tiekimo paslaugų teikėjų ⁽¹³⁾ (2 taškai),
- 3 taškai suteikiami tada, kai atliekama gaminio anglies pėdsako analizė pagal ISO 14067, arba 5 taškai suteikiami tada, kai naudojami produkto aplinkosauginio pėdsako (PAP) metodo elementai dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ⁽¹⁴⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia karjero energijos apskaitos, apimančios bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos, įrašus ir įsipareigoja tęsti tokią apskaitą visu ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpiu. Toje energijos apskaitoje skiriamos įvairios naudojamo kuro rūšys, aiškiai nurodant bet kokią atsinaujinančiųjų išteklių kurą arba tokio kuro kiekį kuro mišiniuose. Savitųjų energijos sąnaudų ir savitojo išmetamo CO₂ kiekio mažinimo plane turi būti bent apibūdinta pradinė padėtis: karjero energijos sąnaudos tuo metu, kai parengtas tas planas, nustatyti bei aiškiai kiekybiškai apibūdinti įvairūs energijos ištekliai arba energijos vartojimas karjere, nustatyti ir pagrįsti veiksmai, kuriais siekiama mažinti energijos vartojimą, ir numatytos metinės rezultatų ataskaitos.

Pareiškėjas pateikia duomenis apie galiojančią elektros energijos pirkimo sutartį ir aiškiai nurodo, kokią perkamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Jei reikia, pateikiama elektros energijos tiekėjo deklaracija, kurioje aiškiai nurodyta: i) kokią tiekiamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, ii) galiojančios energijos pirkimo sutarties pobūdis (t. y. privačių energetinių paslaugų sutartis, bendrovės elektros energijos pirkimo sutartis, energijos tiekimas pagal nepriklausomai suteiktą energijos žaliąjį sertifikatą ar pagal žaliąjį tarifą) ir iii) ar perkama elektros energija yra gaminama iš veiklos vietoje arba netoli jos esančių atsinaujinančiųjų išteklių.

Tais atvejais, kai pareiškėjas, siekdamas padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, perka kilmės garantijų sertifikatus, pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, kuriais patvirtinama, kad tie kilmės garantijų sertifikatai pirkti laikantis Europos energijos sertifikatų sistemos (EECS) veikimo principų ir taisyklių.

Tais atvejais, kai siekiama gauti taškų už anglies pėdsako analizę, pareiškėjas pateikia atliktos analizės, kuri atitinka ISO 14067 ar produkto aplinkosauginio pėdsako (PAP) metodą ir yra patvirtinta akredituotos trečiosios šalies, dokumentų kopiją. Ši pėdsako analizė turi apimti visus su akmens gavyba karjere tiesiogiai susijusius gamybos procesus, transportavimą veiklos vietoje ir už jos ribų gamybos proceso metu, su administraciniais procesais susijusius išmetamuosius teršalus (pvz., naudojantis veiklos vietos pastatais) ir parduoto produkto gabenimą iki karjero prieigos vartų arba į vietos transporto centrą (pvz., geležinkelio stotį ar uostą).

2.2. Medžiagų naudojimo efektyvumas karjere

Karjerą eksploatuojantis subjektas pateikia šiuos duomenis apie per paskutinius kalendorinius metus arba nepertraukiamą 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos karjere vykdytą kasybos ir prekybos veiklą:

- A. Bendras iškastinių žaliavų kiekis (m³).
- B. Parduodami akmens blokai, paruošti iš A punkto žaliavų (m³).

⁽¹¹⁾ Pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 15 straipsnio 8 dalį.

⁽¹²⁾ Remiantis kilmės garantijomis su nepriklausomu trečiųjų šalių atliekamu papildomų reikalavimų laikymosi tikrinimu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnį.

⁽¹³⁾ Informacija apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius atskleidžiama pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnio 8 dalį ir 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125), I priedo 5 punktą.

⁽¹⁴⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

- **C.** Bendras kasybos atliekų ir medžiagų, gautų iš A punkto žaliavų, laikomų šalutiniais produktais (t. y. akmens blokų skeveldros, akmenys ir smulkiosios dalelės) ir parduodamų, kiekis (m³).
- **D.** Bendras kasybos atliekų ir medžiagų, gautų iš A punkto žaliavų, laikomų šalutiniais produktais (t. y. akmens blokų skeveldros, akmenys ir smulkiosios dalelės) ir naudojamų vidaus reikmėms vietoj kitų medžiagų, kurios kitaip būtų naudojamos toms konkrečioms reikmėms, arba laikomų šalutinių produktų laikymo zonoje, kiekis (m³).
- **E.** Bendras kasybos atliekų, gautų iš A punkto žaliavų ir perkeliamų į kasybos atliekų laikymo zoną ar sąvartyną, kiekis, prie kurio pridedamas bendras iš A punkto žaliavų gautų medžiagų, laikomų šalutiniais produktais, kurie laikomi šalutinių produktų laikymo zonoje, kiekis (m³).

Tais atvejais, kai turimi duomenys apie kiekius tonomis, jie turėtų būti perskaičiuojami į kubinius metrus taikant nekintamą kasamos akmens žaliavos piltinio tankio koeficientą.

Kasybos efektyvumo koeficientas turi būti bent 0,50. Jis apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\text{Kasybos efektyvumo koeficientas} = \frac{B + C}{A}$$

Be to, iki 25 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek pareiškėjo nurodytas kasybos efektyvumo koeficientas yra aukštesnis už šį lygį ir artėja prie aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 1,00 (suteikiama nuo 0 taškų, kai kasybos efektyvumo koeficientas yra 0,50, iki 25 taškų, kai kasybos efektyvumo koeficientas yra 1,00).

Vertinimas ir patikra. Pateikiama karjerą eksploatuojančio subjekto deklaracija, kurioje pateikiamos pirmiau nurodytos A, B, C, D ir E vertės, išreikštos kubiniais metrais, ir kasybos efektyvumo koeficiento apskaičiavimas.

Atliekant skaičiavimus turėtų būti daroma prielaida, kad $A - B = C + D + E$. Dėl bet kokių parduotų medžiagų, kurių kiekis apskaičiuotas pagal C punktą, pateikiamos išrašytos tų medžiagų tiekimo į kitas vietas sąskaitos faktūros.

2.3. Vandens ir nuotekų tvarkymas karjere

Pareiškėjas pateikia vandens naudojimo karjero eksploatavimo darbams, įskaitant vandens surinkimo, recirkuliacijos ir pakartotinio naudojimo strategijas ir metodus, apibūdinimą.

Apskritai:

- veiklos vietoje turi būti nustatyta tvarka dėl paviršinių lietaus nuotekų surinkimo ir panaudojimo kompensuojant vandens nuostolius dėl nuotekų dumblo likusios drėgmės ir dėl vandens garavimo,
- veiklos vietoje turi būti nustatyta tvarka dėl paviršinių lietaus nuotekų nukreipimo per drenažo sistemos tinklą, kad paviršinės lietaus nuotekos su jose skendinčiomis kietųjų medžiagų dalelėmis iš darbo zonos netekėtų į jokių įrengtų nepralaidaus dugno tvenkinius (iš kurių tiekiamas vanduo pjovimo įrangai) ar į gamtinius vandentakius.

Tais atvejais, kai naudojamos drėgnojo pjovimo technologijos:

- vanduo, skirtas naudoti drėgnojo pjovimo įrangai, laikomas nepralaidžioje talpykloje (pvz., cisternoje, tvenkinyje su nepralaidžia danga išklotu dugnu arba tvenkinyje, kuris iškastas nepralaidžių uolienų sluoksnyje),
- kietųjų medžiagų dalelės iš pjovimo darbams naudojamo vandens nuotekų išskiriamos naudojant nusodinimo sistemas, sulaikymo baseinus, cikloninius atskyriklus, nuožulnios plokštumos nusodintuvus, filtrinius presus ar bet kokius šių technologijų derinius. Nuskaidrintas vanduo grąžinamas atgal į nepralaidaus dugno tvenkinį arba į talpyklą, iš kurios tiekiamas vanduo pjovimo įrangai,
- iš nusėdusio nuotekų dumblo pašalinamas likęs vanduo prieš naudojant dumblą vidaus ar išorės reikmėms arba prieš išvežant jį iš veiklos vietos į tinkamą atliekų šalinimo įrenginį.

Vertinimas ir patikra. Karjerą eksploatuojantis subjektas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją kartu su atitinkamais ją pagrindžiančiais dokumentais, kuriuose apibūdinta, kaip vanduo naudojamas veiklos vietoje, ir pateikti duomenys apie vandens tvarkymo sistemą, nuotekų dumblo atskyrimą ir dumblo šalinimo operacijas bei paskirties vietas.

2.4. Dulkių kontrolė karjere

Pareiškėjas įrodo, kad veiklos vietoje yra įdiegtos ir taikomos dulkių kontrolei karjere skirtos priemonės. Šios priemonės gali būti įvairios, priklausomai nuo vietos, tačiau jos visose vietose turėtų apimti šiuos elementus:

- dulkes nusodinančių vandens purkštuvų ar vakuuminių dulkių rinktuvų su prijungtais rankovinėmis filtrais ar elektrostatiniais nusodintuvais naudojimą vykdant bet kokią sausojo pjovimo, trūpinimo ar kitą veiklą, dėl kurios paprastai susidaro dideli dulkių kiekiai,
- planą, pagal kurį toje vietoje atliekami darbai yra perkeliama kitur, pakeičiami arba sustabdomi siekiant išvengti dulkių patekimo į orą arba kuo labiau sumažinti jų kiekį, patenkantį į orą nepalankių oro sąlygų laikotarpiams (netaikoma požeminiams karjerams),
- projektuojant karjerą įtraukiamos apsaugos nuo vėjo priemonės, kuriomis siekiama sumažinti vėjo greitį ir kartu išmetamų dulkių kiekį bei vietos dirvožemio eroziją (pvz., vėjo užkardos arba apsauginės juostos nuo vėjo, sukuriamos pasodinant augalus viena ar keliomis eilėmis aplink kasybos atliekų laikymo zoną, įskaitant ir kasybos atliekų apdorojimo įrenginius ir (arba) zoną, kurioje tvarkomos kasybos atliekos),
- specialią uždara zoną, kurioje laikomas visas drėgnojo pjovimo darbų nuotekų dumblas, iš kurio pašalintas vanduo, ir (arba) visos atliekant sausojo pjovimo darbus susidariusios dulkės, iki tų medžiagų pardavimo, išvežimo pakartotinai naudoti kitur, pakartotinio naudojimo vietoje arba išvežimo į sąvartyną,
- intensyviausiai naudojamų kelių paviršiaus padengimą betono ar asfalto danga,
- tinkamą darbuotojų mokymą apie dulkių kontrolės gerąją praktiką, darbuotojų ir lankytojų aprūpinimą pakankamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis,
- reguliarius darbuotojų sveikatos patikrinimus, kad būtų galima dažniau stebėti ir nustatyti kvėpavimo takų sutrikimus ir galimai prasidedančią silikozę (pastaroji nuostata dėl silikozės taikoma tik gamykloms, kuriose apdorojami kvarco produktai).

Vertinimas ir patikra. Karjerą eksploatuojantis subjektas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus ją pagrindžiančius dokumentus, taip pat i) karjero vietoje taikomų dulkių kontrolės priemonių apibūdinimą ir ii) atitinkamus duomenis apie darbuotojų sveikatos tikrinimo sistemą.

2.5. Darbuotojų sauga ir darbo sąlygos karjere

Pareiškėjas pateikia karjero darbuotojų saugos ir sveikatos politikos aprašymą. Ši politika apima bent:

- visų galimų rizikos veiksnių ir didelių pavojų karjere sisteminę analizę,
- su konkrečiomis karjero darbo procedūromis susijusį darbuotojų mokymo planą,
- visų mašinų, įrankių, elektros įrangos, transporto priemonių, kopėčių, prieigos takų, laiptų, apsauginių užtvartų ir kitos svarbios įrangos tikrinimo ir techninės priežiūros planą,
- įrengiamus mašinų judamųjų dalių, tokių kaip diržai, skriemuliai ir pavaros, nejudamuosius apsaugus ir diskinių pjūklų reguliuojamuosius apsaugus,
- greitojo atlaisvinimo valdiklius, kuriais rankiniai elektriniai įrankiai atjungiami nuo maitinimo šaltinio, ir avarinio stabdymo mygtukus visų sunkiųjų mašinų valdymo pultuose,
- bet kokių sprogmenų saugų laikymą vietoje,
- skaldyto akmens blokams ir stambioms blokų skeveldroms perkelti ir krauti naudojamą tinkamą transportavimo ir kėlimo įrangą,
- ekstremaliųjų situacijų valdymo planus ir darbuotojų mokymą suteikti pirmąją pagalbą,
- visų darbuotojų ir veiklos vietos lankytojų aprūpinimą asmeninėmis apsaugos priemonėmis,
- aiškiai nustatytas didelio triukšmo rizikos zonas.

Užtikrinami šie su darbo sąlygomis susiję aspektai:

- darbuotojai gali naudotis tualetu, persirengimo patalpomis ir valgyklomis ir visada pakankamai aprūpinami geriamuoju vandeniu,
- laikomasi nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų arba Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindinių konvencijų, nelygu, kurios nuostatos yra griežtesnės,

- visų darbuotojų darbo sutartyse aiškiai apibūdintas atitinkamas darbas, didžiausias leidžiamas privalomų darbo valandų skaičius, darbo užmokestis, socialinio draudimo įmokos (arba kitoks tinkamas draudimas nuo nelaimingų atsitikimų tose valstybėse, kuriose nėra socialinio draudimo), teisės į atostogas ir išėjimo apie darbo sutarties nutraukimą laikotarpis,
- laikomasi visų darbuotojų saugos ir sveikatos ES arba nacionalinių teisės aktų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją kartu su savo darbuotojų saugos ir sveikatos politikos dokumento kopija.

Jei užtikrinamas TDO konvencijų laikymasis, pareiškėjas turi gauti trečiosios šalies patvirtinimą, pagrįstą vietos auditais, kad karjere laikomasi toliau nurodytų pagrindinių TDO konvencijų taikytinų principų.

TDO pagrindinės konvencijos:

- Vaikų darbas:**
 - 1973 m. Konvencija dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus (Nr. 138);
 - 1999 m. Konvencija dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti (Nr. 182);
- Prievartinis ir priverčiamasis darbas:**
 - 1930 m. Konvencija dėl priverstinio ar privalomojo darbo (Nr. 29) ir Konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolais;
 - 1957 m. Konvencija dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105);
- Asociacijų laisvė ir teisė į kolektyvines derybas:**
 - 1948 m. Konvencija dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87);
 - 1949 m. Konvencija dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas principų taikymo (Nr. 98);
- Diskriminacija:**
 - 1951 m. Konvencija dėl vienodo atlyginimo vyrams ir moterims už lygiavertį darbą (Nr. 100);
 - Konvencija dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (Nr. 111).

Tais atvejais, kai karjeras yra ne ES valstybėje narėje, privaloma pateikti trečiosios šalies patvirtinimą (pvz., pagal „Fairstone“ ar kitas programas, kurių kriterijai yra bent lygiavertiai taikomiems kriterijams dėl darbuotojų saugos ir sveikatos ir dėl darbo sąlygų, kaip nurodyta pirmiau).

2.6. Karjero poveikio kraštovaizdžiui koeficientai (neprivalomi)

Karjerą eksploatuojantis subjektas pateikia toliau nurodytus karjero vietos duomenis, kad būtų galima apskaičiuoti karjero paliekamo pėdsako koeficientą arba vertingo žemės naudojimo karjere koeficientą, remiantis palydoviniu vietos vaizdu, ne senesniu kaip 1 metai iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos:

- **KPP** – (aktyviai eksploatuojamo) karjero paviršiaus plotas (m²),
- **KALZP** – kasybos atliekų laikymo zonos plotas (m²),
- **ŠPLZP** – šalutinių produktų laikymo zonos plotas (m²),
- **VLP** – visas leidžiamas naudoti plotas toje vietoje, kur vykdoma kasybos veikla (m²),
- **BĮP** – biologinės įvairovės plotas: i) kuriame yra suformuotas viršutinis dirvožemio sluoksnis ir augalijos danga arba šlapynės ar dirbtinai sukurti nendrynai naudojant vietines rūšis, vykdančias laipsnišką vietos aplinkos atkūrimą, ir (arba) ii) kuriame viršutinis dirvožemio sluoksnis ir augmenija nėra suardyti ir tai nėra tik pavieniai izoliuoti karjere likę gamtos ploteliai (m²),
- **AEIP** – atsinaujinančiąjai energijai skirtas plotas, kuriame žemė naudojama elektros energijos gamybai iš saulės, hidroenergijos, vėjo ar biomasės energijos išteklių (m²).

	Karjero paliekamo pėdsako koeficientas	Vertingo žemės naudojimo koeficientas
Apskaičiavimas	Kasybos efektyvumo koeficientas = $\frac{B + C}{A}$	Kasybos efektyvumo koeficientas = $\frac{B + C}{A}$
Riba, kuriai esant suteikiama 0 taškų	0,70	0,00
Riba, kuriai esant suteikiami 5 taškai	0,20	0,40

Iš viso iki 10 taškų (5 taškai už kiekvieną koeficientą) suteikiama proporcingai tam, kiek, sprendžiant iš pareiškėjo pateiktų įrodymų, tie koeficientai yra arti atitinkamų ribų, kurioms esant suteikiami 5 taškai, arba tas ribas viršija.

Vertinimas ir patikra. Pateikiama karjerą eksploatuojančio subjekto deklaracija kartu su dokumentais, įskaitant žemėlapius ar palydovinius vaizdus, kuriuose apibrėžti KPP, KALZP, ŠPLZP, VLP, BIP ir AEIP, su apskaičiuotais kiekvieno iš šių plotų dydžio duomenimis.

Reikalavimai perdirbimo gamykloms

2.7. Energijos sąnaudos perdirbimo gamykloje

Pareiškėjas turi būti parengęs programą, pagal kurią sistemingai stebimi, fiksuojami ir iki optimalaus lygio mažinami savitosios energijos sąnaudos ir savitasis išmetamo CO₂ kiekis. Pareiškėjas deklaruoja energijos sąnaudas pagal atitinkamą energijos išteklį (pvz., elektros energija ir dyzelinas) ir pagal paskirtį (pvz., veiklos vietos pastatams, apšvietimui, naudojamai įrangai, siurbliams ir transporto priemonėms naudojama energija). Pareiškėjas deklaruoja energijos sąnaudas veiklos vietoje tiek absoliučiaisiais dydžiais (kWh ar MJ vienetais), tiek konkrečios produkcijos atžvilgiu (kiek kWh ar MJ vienetų tenka 1 m³, 1 m² arba 1 tonai parduotų arba pagamintų ir paruoštų parduoti medžiagų) konkrečiais kalendoriniais metais.

Savitųjų energijos sąnaudų ir savitojo išmetamo CO₂ kiekio mažinimo plane apibūdinamos priemonės, kurių jau imtasi arba planuojama imtis (pvz., efektyvesnis turimos įrangos naudojimas, investavimas į efektyvesnę įrangą, geresnis transportavimas ir logistika ir kt.).

Be to, iš viso 20 taškų gali būti suteikiama už šiuos dalykus:

- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kokia suvartojamos energijos (kuro ir elektros energijos) dalis gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių (nuo 0 taškų, kai atsinaujinančiosios energijos dalis yra 0 %, iki 10 taškų, kai naudojama 100 % atsinaujinančiosios energijos),
- iki 5 taškų suteikiama priklausomai nuo to, kaip perkama bet kokia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija: pagal privačių energetinių paslaugų sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (5 taškai); pagal bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (5 taškai); pagal ilgalaikes bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant prie skirstomojo tinklo prijungtus arba nuotolinio tinklo atsinaujinančiuosius išteklius ⁽¹⁵⁾ (4 taškai); naudojant elektros energijos žaliuosius sertifikatus ⁽¹⁶⁾ (3 taškai); perkant atsinaujinančiosios energijos kilmės garantijų sertifikatus dėl visos tiekiamos elektros energijos arba tiekimo pagal „žaliąjį tarifą“ iš viešųjų energijos tiekimo paslaugų teikėjų ⁽¹⁷⁾ (2 taškai),
- 3 taškai suteikiami tada, kai atliekama gaminio anglies pėdsako analizė pagal ISO 14067, arba 5 taškai suteikiami tada, kai naudojami produkto aplinkosauginio pėdsako (PAP) metodo elementai dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ⁽¹⁸⁾.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia perdirbimo gamyklos energijos apskaitos, apimančios bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos, įrašus ir įsipareigoja tęsti tokią apskaitą visu ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpiu. Toje energijos apskaitoje skiriamos įvairios naudojamo kuro rūšys, aiškiai nurodant bet koki atsinaujinančiųjų išteklių kūrą arba tokio kuro kiekį kuro mišiniuose. Savitųjų energijos sąnaudų ir savitojo išmetamo CO₂ kiekio mažinimo plane turi būti bent apibūdinta pradinė padėtis: perdirbimo gamyklos savitosios energijos sąnaudos tuo metu, kai parengtas tas planas, nustatyti bei aiškiai kiekybiškai apibūdinti įvairūs perdirbimo gamykloje vartojamos energijos ištekliai, nustatyti ir pagrįsti veiksmai, kuriais siekiama mažinti savitąją energijos suvartojimą, ir numatytos metinės rezultatų ataskaitos.

⁽¹⁵⁾ Pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 15 straipsnio 8 dalį.

⁽¹⁶⁾ Remiantis kilmės garantijomis su nepriklausomu trečiųjų šalių atliekamu papildomų reikalavimų laikymosi tikrinimu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnį.

⁽¹⁷⁾ Informacija apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius atskleidžiama pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnio 8 dalį ir 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125), I priedo 5 punktą.

⁽¹⁸⁾ https://epclca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

Pareiškėjas pateikia duomenis apie galiojančią elektros energijos pirkimo sutartį ir aiškiai nurodo, kokią perkamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Jei reikia, pateikiama elektros energijos tiekėjo deklaracija, kurioje aiškiai nurodyta: i) kokią tiekiamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, ii) galiojančios energijos pirkimo sutarties pobūdis (t. y. privačių energetinių paslaugų sutartis, bendrovės elektros energijos pirkimo sutartis, energijos tiekimas pagal nepriklausomai suteiktą energijos žaliąjį sertifikatą ar pagal žaliąjį tarifą) ir iii) ar perkama elektros energija yra gaminama iš veiklos vietoje arba netoli jos esančių atsinaujinančiųjų išteklių.

Tais atvejais, kai pareiškėjas, siekdamas padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, perka kilmės garantijų sertifikatus, pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, kuriais patvirtinama, kad tie kilmės garantijų sertifikatai pirkti laikantis Europos energijos sertifikatų sistemos (EECS) veikimo principų ir taisyklių.

Tais atvejais, kai siekiama gauti taškų už anglies pėdsako analizę, pareiškėjas pateikia atliktos analizės, kuri atitinka ISO 14067 ar produkto aplinkosauginio pėdsako (PAP) metodą ir yra patvirtinta akredituotos trečiosios šalies, dokumentų kopiją. Ši pėdsako analizė turi apimti visus su akmens gavyba karjere ir su perdirbimo gamykla tiesiogiai susijusius gamybos procesus, transportavimą veiklos vietoje ir už jos ribų gamybos proceso metu, su administraciniais procesais susijusius išmetamuosius teršalus (pvz., naudojantis veiklos vietos pastatais) ir parduoto gaminio gabenimą iki perdirbimo gamyklos vartų arba į vietos transporto centrą (pvz., geležinkelio stotį ar uostą).

2.8. Vandens ir nuotekų tvarkymas perdirbimo gamykloje

Pareiškėjas pateikia vandens naudojimo toje gamtinio akmens perdirbimo gamykloje, įskaitant vandens surinkimo, recirkuliacijos ir pakartotinio naudojimo strategijas ir metodus, apibūdinimą.

Iš nuotekų, susidariusių atliekant pjovimo darbus, turi būti vietoje išgaunamos kietosios medžiagos taikant nusodinimo ir (arba) filtravimo principus.

Nuskaidrintas nuotekų vanduo turi būti laikomas vietoje ir recirkuliuojamas naudoti pjovimo darbams, dulkių kontrolei ar kitoms reikmėms.

Be to, 5 taškai suteikiami už įrengtą lietaus vandens surinkimo sistemą, kuria renkamas ir kaupiamas lietaus vanduo, veiklos vietoje patekęs ant nepralaidžių paviršių, kad paviršinės lietaus nuotekos su jose skendinčiomis kietųjų medžiagų dalelėmis iš darbo zonų netekėtų į jokių įrengtų nepralaidaus dugno tvenkinius (iš kurių tiekiamas vanduo pjovimo įrangai) ar į gamtinius vandentakius.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją kartu su atitinkamais ją pagrindžiančiais dokumentais, kuriuose apibūdintas vandens naudojimas veiklos vietoje, nuotekų ir lietaus vandens surinkimo tinklas ir nuotekų valymo bei recirkuliacijos sistema.

2.9. Dulkių kontrolė perdirbimo gamykloje

Pareiškėjas įrodo, kad veiklos vietoje yra įdiegtos ir taikomos dulkių kontrolei perdirbimo gamykloje skirtos priemonės. Šios priemonės gali būti įvairios, priklausomai nuo vietos, tačiau jos visose vietose turėtų apimti šiuos elementus:

- dulkes nusodinančių vandens purkštuvų ar vakuuminių dulkių rinktuvų su prijungtais rankovinėmis filtrais ar elektrostatiniais nusodintuvais naudojimą vykdant bet kokią sausojo pjovimo, trupinimo ar kitą veiklą, dėl kurios paprastai susidaro dideli dulkių kiekiai,
- reguliarių dulkių valymą nuo patalpų grindų, purškiant vandenį ant paviršių, nuo kurių jis nuteka į vietinę vandens valymo sistemą, arba vakuuminio valytuvo naudojimą sausoms dulkėms šalinti (sausos dulkės neturėtų būti šluojamos),
- specialią uždara zoną, kurioje laikomas visas drėgnojo pjovimo darbų nuotekų dumblas, iš kurio pašalintas vanduo, ir (arba) visos atliekant sausojo pjovimo darbus susidariusios dulkės, iki tų medžiagų pardavimo, išvežimo pakartotinai naudoti kitur, pakartotinio naudojimo vietoje arba išvežimo į sąvartyną,
- intensyviausiai naudojamų kelių paviršiaus padengimą betono ar asfalto danga,
- tinkamą darbuotojų mokymą apie dulkių kontrolės gerąją praktiką, darbuotojų ir lankytojų aprūpinimą pakankamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis,
- reguliarius darbuotojų sveikatos patikrinimus, kad būtų galima dažniau stebėti ir nustatyti kvėpavimo takų sutrikimus ir galimai prasidedančią silikozę (pastaroji nuostata dėl silikozės taikoma tik gamykloms, kuriose apdorojami kvarco produktai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus ją pagrindžiančius dokumentus, taip pat i) perdirbimo gamykloje taikomų dulkių kontrolės priemonių apibūdinimą ir ii) atitinkamus duomenis apie darbuotojų sveikatos tikrinimo sistemą.

2.10. Perdirbimo gamyklos gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas

Pareiškėjas sudaro perdirbimo gamykloje susidarančių gamybos proceso atliekų aprašą. Šiame apraše pateikiami išsamūs duomenys apie susidarančių atliekų (pvz., gamybos liekanų ir gamybos nuotekų dumblo) rūšį ir kiekį.

Gamybos proceso atliekų aprašas apima 12 mėnesių laikotarpį, taip pat apskaičiuojama to paties laikotarpio bendra produkcijos išeiga, išreiškiama kaip masė (kg ar tonomis) ir paviršiaus plotas (m²).

Ne mažiau kaip 80 % gamybos liekanų, susidariusių vietoje atliekant gamtinio akmens apdorojimo darbus, masės turi būti pakartotinai panaudojama kitoms reikmėms arba laikoma vietoje ir paruošiama parduoti vėliau.

Be to, iš viso 10 taškų gali būti suteikiama už šiuos dalykus:

- iki 5 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek pareiškėjas įrodo didesnę gamybos liekanų pakartotinį naudojimą – gali būti pakartotinai naudojama iki 100 % jų masės (suteikiama nuo 0 taškų, kai pakartotinai naudojama 80 % gamybos liekanų, iki 5 taškų, kai pakartotinai naudojama 100 %),
- iki 5 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek pareiškėjas įrodo bet kokią gamybos nuotekų dumblo naudojimą iki 100 % (suteikiama nuo 0 taškų, kai pakartotinai panaudojama 0 % gamybos nuotekų dumblo, iki 5 taškų, kai pakartotinai naudojama 100 %).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia perdirbimo gamyklos atliekų apskaitos, apimančios bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklų licencijos suteikimo dienos, įrašus ir įsipareigoja tęsti tokią apskaitą visu ES ekologinio ženklų licencijos galiojimo laikotarpiu.

Pareiškėjas pateikia atitiktis privalomajam šio kriterijaus reikalavimui deklaraciją kartu su apskaičiuotu bendru gamybos liekanų kiekiu (kilogramais ar tonomis). Taip pat pateikiami duomenys apie šių gamybos proceso atliekų paskirties vietą, su paaiškinimu, ar jos skiriamos pakartotinai naudoti kitiems išorės procesams, ar siunčiamos į sąvartyną. Bet kokio atliekų medžiagų siuntimo naudoti išorės reikmėms arba jų šalinimo sąvartyne atvejais pateikiami važtaraščiai.

2.11. Regioniniu lygmeniu integruota gamyba perdirbimo gamykloje (neprivaloma)

Šis kriterijus taikomas iš konkretaus karjero kilusių gamtinio akmens gaminių vežimo nuo karjero prieigos vartų iki perdirbimo gamyklos vartų atstumui.

Iki 5 taškų suteikiama proporcingai pareiškėjų gebėjimui įrodyti, kad tarpinių skaldyto akmens blokų vežimo iš karjero į perdirbimo gamyklą atstumas yra mažesnis nei 260 km (suteikiama nuo 0 taškų, kai atstumas $\geq$ 260 km, iki 5 taškų, kai atstumas $\leq$ 10 km).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia perdirbimo gamyklos adresą ir atitinkamo karjero (jo prieigos vartų) adresą ar geografinę buvimo vietą. Pareiškėjas taip pat apibūdina, kokių rūšių transportu tarpiniai skaldyto akmens blokai vežami į perdirbimo gamyklą.

Vežimo maršrutas ir bendras atstumas įvertinami ir parodomi žemėlapyje naudojant palydovinių vaizdų žemėlapius ir laisvai prieinamą atstumo apskaičiavimo programinę įrangą.

3. AGLOMERUOTOJO AKMENS GAMINIAMS SU DERVINIAIS RIŠIKLIAIS SKIRTI KRITERIJAI

Vertinimo taškų sistema

Tolėsneje lentelėje parodyta vertinimo taškų sistema ir mažiausias taškų skaičius, būtinas suteikiant ES ekologinį ženklą aglomeruotojo akmens gaminiams.

Kriterijai, pagal kuriuos gali būti suteikiama taškų	Aglomeruotojo akmens gaminiai
1.7. Aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)	0, 3 arba 5 taškai
3.1. Energijos sąnaudos	Iki 30 taškų
3.3. Perdirtos ir antrinės medžiagos gaminių sudėtyje	Iki 35 taškų
3.4. Derviniai rišikliai gaminių sudėtyje	Iki 20 taškų
3.5. Gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas	Iki 10 taškų
Didžiausias bendras taškų skaičius	100
Mažiausias taškų skaičius, būtinas ES ekologiniam ženklui gauti	50

3.1. Energijos sąnaudos

Konkrečioms aglomeruotojo akmens gamybos procesams (įskaitant žaliavų surinkimą, pirminio ir antrinio mišinio ruošimą, formavimą ir apdailą) suvartojamos elektros energijos kiekis turi neviršyti 1,1 MJ/kg.

Jeigu akmens žaliava malama, konkrečiai malimo procesui suvartojamos elektros energijos kiekis (MJ/kg) nurodomas atskirai, tačiau neįtraukiamas į bendrąsias proceso energijos sąnaudas.

Be to, iš viso 30 taškų gali būti suteikiama už šiuos dalykus:

- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek konkretaus proceso elektros energijos suvartojimas sumažinamas iki aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 0,7 MJ/kg (suteikiama nuo 0 taškų už 1,1 MJ/kg iki 10 taškų, kai pasiekiamas 0,7 MJ/kg),
- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kokia suvartojamos elektros energijos dalis gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių (nuo 0 taškų, kai atsinaujinančiosios elektros energijos dalis yra 0 %, iki 10 taškų, kai naudojama 100 % atsinaujinančioji elektros energija),
- iki 10 taškų suteikiama priklausomai nuo to, kaip perkama bet kokia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija: pagal privačių energetinių paslaugų sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (10 taškų); pagal bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (10 taškų); pagal ilgalaikes bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant prie skirstomojo tinklo prijungtus arba nuotolinio tinklo atsinaujinančiuosius išteklius ⁽¹⁹⁾ (8 taškai); naudojant elektros energijos žaliuosius sertifikatus ⁽²⁰⁾ (6 taškai); perkant atsinaujinančiosios energijos kilmės garantijų sertifikatus dėl visos tiekiamos elektros energijos arba tiekimo pagal „žaliąjį tarifą“ iš viešųjų energijos tiekimo paslaugų teikėjų ⁽²¹⁾ (4 taškai);

Vertinimas ir patikra. Konkrečioms procesams suvartojamos elektros energijos kiekis apskaičiuojamas dalijant atitinkamos gamybos proceso įrangos suvartojamą elektros energiją iš produkcijos apimtį (kg arba m³). Turi būti pateikiami duomenys konkrečiai apie tą gaminį ar gaminius, kuriems prašoma suteikti ES ekologinį ženklą. Jeigu reikšmingai skiriasi įvairių į tą pačią paraišką įtrauktų gaminių atitinkamos vertės, kiekvieno gaminio duomenys pateikiami atskirai. Tais atvejais, kai turimi produkcijos duomenys yra išreikšti kubiniais metrais, juos reikėtų perskaičiuoti į kilogramus naudojant atitinkamą to aglomeruotojo akmens gaminio piltinio tankio koeficientą (kg/m³).

⁽¹⁹⁾ Pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 15 straipsnio 8 dalį.

⁽²⁰⁾ Remiantis kilmės garantijomis su nepriklausomu trečiųjų šalių atliekamu papildomų reikalavimų laikymosi tikrinimu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnį.

⁽²¹⁾ Informacija apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius atskleidžiama pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 19 straipsnio 8 dalį ir 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125), I priedo 5 punktą.

Pareiškėjas pateikia duomenis apie galiojančią elektros energijos pirkimo sutartį ir aiškiai nurodo, kokią perkamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Jei reikia, pateikiama elektros energijos tiekėjo deklaracija, kurioje aiškiai nurodyta: i) kokią tiekiamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, ii) galiojančios energijos pirkimo sutarties pobūdis (t. y. privačių energetinių paslaugų sutartis, bendrovės elektros energijos pirkimo sutartis, energijos tiekimas pagal nepriklausomai suteiktą energijos žaliąjį sertifikatą ar pagal žaliąjį tarifą) ir iii) ar perkama elektros energija yra gaminama iš veiklos vietoje arba netoli jos esančių atsinaujinančiųjų išteklių.

Tais atvejais, kai pareiškėjas, siekdamas padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, perka kilmės garantijų sertifikatus, pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, kuriais patvirtinama, kad tie kilmės garantijų sertifikatai pirkti laikantis Europos energijos sertifikatų sistemos (EECS) veikimo principų ir taisyklių.

3.2. Dulkių kontrolė ir oro kokybė

Aiškiai pažymimos ir gerai vėdinamos bet kokios darbo zonos, kuriose yra rizika patirti stireno poveikį, kai stireno koncentracija, kaip žinoma iš stebėsenos duomenų, gali viršyti 20 ppm (arba 85 mg/m³).

Dervų mišiniai dozuojami ir maišomi naudojant uždaras sistemas.

Pareiškėjas įrodo, kad vietoje yra įdiegtos ir taikomos dulkių kontrolei veiklos vietoje skirtos priemonės. Šios priemonės gali būti įvairios, priklausomai nuo vietos, tačiau jos visose vietose turėtų apimti šiuos elementus:

- dulkes nusodinančių vandens purkštuvų ar vakuuminių dulkių rinktuvų su prijungtais rankovinėmis filtrais ar elektrostatiniais nusodintuvais naudojimą vykdant bet kokią sausojo pjovimo, trupinimo ar kitą veiklą, dėl kurios paprastai susidaro dideli dulkių kiekiai,
- reguliarių dulkių valymą nuo patalpų grindų, purškiant vandenį ant paviršių, nuo kurių jis nuteka į vietinę vandens valymo sistemą, arba vakuuminio valytuvo naudojimą sausoms dulkėms šalinti (sausos dulkės neturėtų būti šluojamos),
- specialią uždarą zoną, kurioje laikomas visas drėgnojo pjovimo darbų nuotekų dumblas, iš kurio pašalintas vanduo, ir (arba) visos atliekant sausojo pjovimo darbus susidariusios dulkės, iki tų medžiagų pardavimo, išvežimo pakartotinai naudoti kitur, pakartotinio naudojimo vietoje arba išvežimo į sąvartyną,
- intensyviausiai naudojamų kelių paviršiaus padengimą betono ar asfalto danga,
- tinkamą darbuotojų mokymą apie dulkių kontrolės gerąją praktiką, darbuotojų ir lankytojų aprūpinimą pakankamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis,
- reguliarius darbuotojų sveikatos patikrinimus, kad būtų galima dažniau stebėti ir nustatyti kvėpavimo takų sutrikimus ir galimai prasidedančią silikozę (pastaroji nuostata dėl silikozės taikoma tik gamykloms, kuriose apdorojami kvarco produktai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus, taip pat i) bet kokių darbo zonų, kuriose yra rizika patirti stireno poveikį, ir ten veikiančios ventiliacijos sistemos apibūdinimą; ii) gamybos vietoje taikomų dulkių kontrolės priemonių apibūdinimą ir iii) atitinkamus duomenis apie taikomą darbuotojų sveikatos tikrinimo sistemą.

3.3. Perdirbtos ir antrinės medžiagos gaminių sudėtyje

Pareiškėjas įvertina ir dokumentais patvirtina grynųjų pirminių medžiagų, perdirbtų medžiagų, gautų iš įvairių gamybos procesų atliekų, ir antrinių medžiagų, gautų iš įvairių gamybos procesų šalutinių produktų, prieinamumą tame regione. Taip pat nurodomas apytikris tų medžiagų vežimo iš dokumentais patvirtintų jų tiekimo šaltinių atstumas.

Be to, iki 35 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų dedama į aglomeruotojo akmens gaminio sudėtį, iki aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 35 % gaminio masės dalis (suteikiama nuo 0 taškų, kai perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų masės dalis gaminio sudėtyje yra 0 %, iki 35 taškų, kai atitinkama masės dalis yra ≥ 35 %).

Kai aglomeruotojo akmens gaminių dulkės, nuopjovos ir brokas patenka į naujų gaminių sudėtį, jie nelaikomi gaminio sudėtyje esančiomis perdirbtomis medžiagomis, jeigu jie grąžinami toliau naudoti per tą patį procesą, kurio metu jie susidarė.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomajam šio kriterijaus reikalavimui deklaraciją kartu su ją pagrindžiančiais dokumentais, kuriuose identifikuotos gryniosios pirminės, perdirbtos ir antrinės medžiagos ir nurodytas jų prieinamumas tame regione.

Apskaičiuojant gaminio sudėtyje esančių perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekį, konkrečios perdirbtos ir (arba) antrinės medžiagos įtraukiamos tik tuo atveju, jei jos gautos iš išteklių, esančių $\leq 2,5$ karto didesniu atstumu nuo aglomeruotojo akmens gamybos vietos negu svarbiausios gamybai naudojamos grynosios pirminės medžiagos (pvz., marmuras ir kvarcas).

Perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų naudojimo mėnesio balanso duomenys pateikiami už 12 gamybos mėnesių iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos, ir pareiškėjas įsipareigoja pildyti tokį balansą visu ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpiu. Balanse pateikiami gautų perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekiai (pagrįsti važtaraščiais ir sąskaitomis faktūromis) ir išvežtų perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekiai visoje parduotoje arba paruoštoje parduoti aglomeruotojo akmens produkcijoje, kurios sudėtyje, kaip teigiama, yra perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų (tai pagrindžiama atitinkamais gaminių kiekiais ir teiginiais dėl tokių medžiagų proc. dalies).

Teiginiai dėl gaminių sudėtyje esančių perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekio turi atitikti ES ekologiniu ženklu ženklinamo (-ų) gaminio (-ių) gamybai naudojamų mišinių sudėtį atskirų partijų lygmeniu. Vien bendro perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekio pateikti neleidžiama.

Jeigu reikšmingai skiriasi įvairių į tą pačią licencijos paraišką įtraukiamų gaminių atitinkamos vertės, kiekvieno gaminio duomenys pateikiami atskirai.

3.4. Derviniai rišikliai gaminių sudėtyje

Poliesterio, epoksidinių dervų ar kitokių dervų naudojimas produkcijoje ribojamas iki ne daugiau kaip 10 % visos galutinio produkto masės.

Be to, iki 20 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek dervinio rišiklio kiekis gaminio sudėtyje sumažinamas iki aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 5 % (suteikiama nuo 0 taškų, kai rišiklio kiekis yra 10 %, iki 20 taškų, kai rišiklio kiekis yra 5 %).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomiesiems šio kriterijaus reikalavimams deklaraciją kartu su apskaičiuotu visu naudojamu dervinio rišiklio kiekiu kaip aglomeruotojo akmens gaminio bendros masės procentine dalimi.

Teiginiai dėl gaminių sudėtyje esančio rišiklio kiekio turi atitikti ES ekologiniu ženklu ženklinamo (-ų) gaminio (-ių) gamybai naudojamų mišinių sudėtį atskirų partijų lygmeniu.

Jeigu reikšmingai skiriasi įvairių į tą pačią licencijos paraišką įtraukiamų gaminių atitinkamos vertės, kiekvieno gaminio duomenys pateikiami atskirai.

3.5. Gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas

Pareiškėjas sudaro aglomeruotojo akmens gamybos proceso metu susidarančių gamybos proceso atliekų aprašą. Šiame apraše pateikiami išsamūs duomenys apie susidarančių atliekų (pvz., gamybos liekanų ir gamybos nuotekų dumblo) rūšį ir kiekį.

Gamybos proceso atliekų aprašas apima 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo suteikimo dienos, taip pat apskaičiuojama to paties laikotarpio bendra produkcijos išeiga, išreiškiama kaip masė (kg ar tonomis) ir paviršiaus plotas (m^2).

Ne mažiau kaip 70 % gamybos proceso atliekų (gamybos liekanų ir nuotekų dumblo), susidariusių gaminant aglomeruotojo akmens plokštes ir blokus, turi būti pakartotinai panaudojama per kitus gamybos procesus.

Be to, iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek pareiškėjas geba įrodyti gamybos proceso atliekų pakartotinį panaudojimą iki 100 % (suteikiama nuo 0 taškų, kai pakartotinai naudojama 70 % gamybos proceso atliekų, iki 10 taškų, kai pakartotinai naudojama 100 %).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia aglomeruotojo akmens produkcijos gamyklos atliekų apskaitos, apimančios bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos, įrašus ir įsipareigoja tęsti ir papildyti naujais duomenimis tokią apskaitą per visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį.

Pareiškėjas pateikia atitikties privalomiesiems šio kriterijaus reikalavimams deklaraciją kartu su apskaičiuotu bendru gamybos liekanų ir nuotekų dumblo kiekiu (kilogramais ar tonomis). Taip pat pateikiami duomenys apie šių gamybos proceso atliekų paskirties vietą, su paaiškinimu, ar jos skiriamos pakartotinai naudoti kitiems išorės procesams, ar siunčiamos į sąvartyną. Bet kokio atliekų medžiagų siuntimo naudoti išorės reikmėms arba jų šalinimo sąvartyne atvejais pateikiami važtaraščiai.

Kai neįmanoma pateikti konkrečių duomenų apie gamybos liniją arba gaminį, pareiškėjas nurodo atitinkamus visos gamyklos duomenis.

4. KERAMINIAMS IR DEGTO MOLIO GAMINIAMS SKIRTI KRITERIJAI

Vertinimo taškų sistema

Tolėsne lentelėje parodyta vertinimo taškų sistema ir mažiausias taškų skaičius, būtinas suteikiant ES ekologinį ženklą keraminiams ir degto molio gaminiams.

Tais atvejais, kai pareiškėjas kaip žaliavą naudoja purškiamuoju džiovintu pagamintus miltelius ir pats nėra tos žaliavos gamintojas, pareiškėjas deklaracijoje nurodo tuos keraminio ar degto molio gaminio (-ių) gamybai naudojamus purškiamuoju džiovintu pagamintus miltelius ir pateikia tai patvirtinančias tiekimo sąskaitas faktūras, kurios yra ne senesnės kaip 1 metai iki paraiškos datos. Tokiu atveju pareiškėjas pateikia visas atitinkamas purškiamuoju džiovintu pagamintų miltelių gamintojo deklaracijas, kuriomis įrodoma atitiktis visiems susijusiems ES ekologinio ženklo reikalavimams ir bet kokiems kitiems tinkamiems neprivalomiesiems reikalavimams, dėl kurių gali būti suteikiama daugiau taškų.

Pagal 4.1 ir 4.2 kriterijus keraminėms plytelėms nustatomos dvi ribos, taikomos atsižvelgiant į tai, ar ES ekologinio ženklo licencija taikoma ribotam gaminių skaičiui (tuo atveju pateikiami reprezentatyvus laikotarpio stabilios gamybos duomenys), ar plačiam tam tikros gaminių grupės ⁽²²⁾ gaminių asortimentui (tuo atveju pateikiami vidutiniai metiniai duomenys). Vidutinės metinės gamybos ribos yra aukštesnės, nes atsižvelgta į energiją, reikalingą krosnių temperatūrai palaikyti tol, kol gamybos linija neveikia (pvz., kai keičiama plytelių forma) arba veikia ne visu pajėgumu (pvz., per naktinę pamainą ar savaitgaliais).

Kriterijai, pagal kuriuos gali būti suteikiama taškų	Keraminiai ir degto molio gaminiai
1.7. Aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)	0, 3 arba 5 taškai
4.1. Per džiovavimo ir degimo procesus suvartojamas kuras	Iki 20 taškų
4.2. Išmetamo CO ₂ kiekis	Iki 25 taškų
4.4. Dulkių, vandenilio fluorida, NO _x ir SO _x išmetimas į orą	Iki 40 taškų
4.6. Gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas	Iki 10 taškų
Didžiausias bendras taškų skaičius	100
Mažiausias taškų skaičius, būtinas ES ekologiniam ženkliui gauti	50

4.1. Per džiovavimo ir degimo procesus suvartojamas kuras

Akmens anglys, naftos koksas, dyzelinis krosnių kuras ir mazutas nenaudojami kaip džiovyklų ar degimo krosnių kuras.

Savitosios kuro energijos sąnaudos per džiovavimo ir degimo procesus turi neviršyti atitinkamų toliau nustatytų privalomų ribų.

	Purškiamasis džiovintuvas		Džiovyklė ir krosnis	
	Privaloma riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba	Privaloma riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba
Keraminės plytelės (pavienis gaminy) **	1,8 MJ/kg miltelių *	1,3 MJ/kg miltelių **	4,1 MJ/kg	3,2 MJ/kg
Keraminės plytelės (gaminių grupė) ***			5,5 MJ/kg	4,3 MJ/kg
Degto molio grindinio blokai	netaikoma	netaikoma	3,5 MJ/kg	2,1 MJ/kg

* Riba taikoma tik purškiamojo džiovintuvo sunaudojamam kurui. 1 kg sausų miltelių apima juose likusį drėgmės kiekį, kuris paprastai yra 5–7 %.

** Duomenys matuojami nuolatinės gamybos sąlygomis, tipinėmis gaminių gamybos laikotarpiais.

*** Duomenys matuojami vienus metus, įskaitant bazinės kuro sąnaudas tarp gamybos laikotarpių.

(22) Pagal EN 14411 skiriamos trys keraminių plytelių grupės – I, II ir III klasės.

Be to, iki 20 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek savitasis degalų suvartojimas džiovinimo ir degimo procesams yra sumažinamos siekiant atitinkamos aplinkosauginio veiksmingumo ribos, nurodytos pirmiau pateiktoje lentelėje (pvz., degto molio grindinio blokų atveju – nuo 0 taškų už 3,5 MJ/kg iki 20 taškų už $\leq 2,1$ MJ/kg).

Dėl keraminių plytelių gaminių, kuriuos gaminant naudojami purškiamuoju džiovinimu pagaminti milteliai (pagaminti vietoje arba kitur), apskaičiuojami du balai pagal pirmesnę pastraipą: vienas balas dėl purškiamuoju džiovinimu pagamintų miltelių (PDPM), kitas dėl keraminių plytelių degimo krosnies ir keraminių plytelių džiovyklės (DKD). Tada abu balai perskaičiuojami į vieną balą pagal šią formulę:

$$Kuro_{balas} = 0,35(PDPM) + 0,65(DKD)$$

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas deklaruoja atitinkamo (-ų) gaminio (-ių) savitojo kuro suvartojimo vertę (-es), kartu pateikdamas tos vertės ar verčių perskaičiavimus į konkretų balą. Savitasis kuro suvartojimas apskaičiuojamas padalijant atitinkamos gamybos proceso įrangos kuro sąnaudas (išreikštas MJ) iš produkcijos apimtį (kg) per atitinkamą gamybos laikotarpį.

Tais atvejais, kai turimi produkcijos duomenys tik kvadratiniais metrais, tačiau duomenis reikia pateikti kilogramais, atitinkama vertė turėtų būti perskaičiuota taikant nekintamą gaminio ar gaminių grupės piltinio tankio koeficientą (išreiškiamą kg/m^3).

Visos gaminių grupės duomenys turi atspindėti visos (-ų) gamybos linijos (-ų) padėtį 12 mėnesių laikotarpiu iki ES ekologinio ženklo suteikimo dienos. Konkrečių pavienių gaminių duomenys turi atspindėti padėtį nuolatinės faktinės gamybos sąlygomis.

Degimo krosnių ir džiovyklų sistemose naudojamo kuro tūrio arba masės duomenys paimami iš vietoje gautų duomenų ir perskaičiuojami į megadžaulius (MJ) padauginant per visą nustatytą gamybos laikotarpį suvartoto kuro tūrį ar masę (pvz., kg, t, l arba Nm^3) iš savitojo ar bendrojo to kuro šilumingumo vertės (pvz., MJ/kg, MJ/t, MJ/l arba MJ/ Nm^3).

Tais atvejais, kai generuojant šilumą džiovinimo darbams naudojamas kuras yra tiekiamas į bendros šilumos ir elektros energijos gamybos sistemą, toje sistemoje per nustatytą gamybos laikotarpį pagamintos elektros energijos kiekis (matuojamas kWh ir perskaičiuojamas į MJ) turėtų būti atimamas iš vietoje nustatyto viso džiovyklėje suvartoto kuro kiekio.

4.2. Išmetamo CO₂ kiekis

Konkrečiai su kuro deginimu susijęs išmetamo CO₂ kiekis ir dėl žaliavų dekarbonizacijos per džiovinimo ir degimo procesus išmetamas kiekis turi nevirsyti atitinkamų toliau nustatytų privalomų ribų.

	Purškiamuoju džiovinimu gaminami milteliai		Džiovyklė ir krosnis *	
	Privaloma riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba	Privaloma riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba
Keraminės plytelės pavienis gaminys ***	84 kg CO ₂ /t miltelių *	54 kg CO ₂ /t miltelių *	280 kg CO ₂ /t	230 kg CO ₂ /t
Keraminės plytelės gaminių grupė ****			360 kg CO ₂ /t	290 kg CO ₂ /t
Degto molio grindinio blokai	netaikoma	netaikoma	192 kg CO ₂ /t	129 kg CO ₂ /t

* Riba taikoma tik purškiamojo džiovintuvo sunaudojamam kurui. 1 kg sausų miltelių apima juose likusį drėgmės kiekį, kuris paprastai yra 5–7 %.

** Riba taikoma tik džiovyklėje ir degimo krosnyje suvartojamam kurui ir apskaičiuotam proceso metu iš krosnies išmetamam CO₂ kiekiui.

*** Grindžiama kuro sąnaudomis, išmatuotomis nuolatinės faktinės gamybos sąlygomis, atspindinčiomis gaminio gamybos laikotarpį, ir pagal karbonatų kiekį žaliavose apskaičiuotą proceso metu iš krosnies išmetamą CO₂ kiekį.

**** Grindžiama kuro sąnaudomis, išmatuotomis vienu metų laikotarpiu, įskaitant bazines kuro sąnaudas tarp gamybos laikotarpių ir pagal karbonatų kiekį žaliavose apskaičiuotą proceso metu iš krosnies išmetamą CO₂ kiekį.

Be to, iki 25 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek savitasis išmetamo CO₂ kiekis sumažinamas siekiant atitinkamos aplinkosauginio veiksmingumo ribos, nurodytos pirmiau pateiktoje lentelėje (pvz., degto molio grindinio blokų atveju – nuo 0 taškų už 192 kg CO₂/t iki 25 taškų už 129 kg CO₂/t).

Dėl keraminių plytelių gaminių, kuriuos gaminant naudojami purškiamuoju džioviniu pagaminti milteliai (pagaminti vietoje arba kitur), apskaičiuojami du balai pagal pirmesnę pastraipą: vienas balas dėl purškiamuoju džioviniu pagamintų miltelių (PDPM), kitas dėl keraminių plytelių degimo krosnies ir džiovyklės (DKD). Tada abu balai perskaičiuojami į vieną balą pagal šią formulę:

$$CO_{2\text{balas}} = 0,35(PDPM) + 0,65(DKD)$$

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomajam šio kriterijaus reikalavimui deklaraciją kartu su nustatyta konkrečiu išmetamo CO₂ kiekiu, apskaičiuotu pagal tinkamą metodiką, kuri aprašyta toliau.

Įrenginiuose, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB⁽²³⁾, pagamintų gaminių tonai tenkančio savitojo išmetamo CO₂ kiekio apskaičiavimas atliekamas remiantis išmetimo lygiu ir veiklos lygiais pagal stebėsenos metodikos planą, parengtą pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/331⁽²⁴⁾ dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo taisyklių 6 straipsnį.

Gaminių, gaminamų įrenginiuose, kuriems Direktyva 2003/87/EB netaikoma, rezultatai pateikiami pagal atitinkamą Komisijos reglamente (ES) Nr. 601/2012⁽²⁵⁾ nustatytą skaičiavimo metodiką.

Dėl keraminių gaminių, kurių gamybai kaip žaliava naudojami atskirame įrenginyje purškiamuoju džioviniu pagaminti milteliai, pareiškėjas pateikia tų purškiamuoju džioviniu pagamintų miltelių gamintojo deklaraciją, kurioje nurodyta vidutinio metinio savitojo išmetamo CO₂ kiekio vertė per paskutinius ataskaitinius metus, apskaičiuota pagal vieną iš dviejų pirmiau apibūdintų skaičiavimo metodikų.

Visais atvejais savitojo išmetamo CO₂ kiekio vertė apskaičiuojama atitinkamo ES ekologiniu ženklu ženklinamo gaminio arba gaminių, kurį (-uos) apima ES ekologinio ženklo licencija, lygmeniu. Išmetamo CO₂ kiekis apskaičiuojamas pagal atitinkamas kuro sąnaudų vertes, apskaičiuotas pagal 4.1 kriterijų, naudojamo kuro CO₂ intensyvumą ir naudojamų žaliavų vidutinį karbonatų kiekį.

4.3. Vandens suvartojimas per gamybos procesą

Keraminių ar degto molio gaminių gamybos įrenginiuose:

- turi būti gamybos proceso nuotekoms skirta uždarojo ciklo nuotekų recirkuliacijos sistema, padedanti išvengti bet kokio skysčio išleidimo į išorę, arba
- turi būti galima įrodyti, kad savitasis gėlo vandens suvartojimas yra mažesnis arba lygus tolesnėje lentelėje nustatytoms vartojimo riboms.

Gaminių rūšis	Ar purškiamasis džiovinimas atliekamas vietoje?	Vartojimo riba
keraminės plytelės ir degto molio grindinio blokai	Taip	1,0 l/kg
	Ne	0,5 l/kg

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam privalomajam reikalavimui deklaraciją, nurodydamas, kokiomis priemonėmis jis laikosi šio reikalavimo.

Tais atvejais, kai gamybos proceso nuotekos recirkuliuojamos naudojant uždara sistemą, iš kurios į išorę neišleidžiama jokių skysčių, pareiškėjas pateikia trumpą tos sistemos ir pagrindinių jos eksploataavimo parametrų apibūdinimą.

⁽²³⁾ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁽²⁴⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8).

⁽²⁵⁾ 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 181, 2012 7 12, p. 30).

Tais atvejais, kai tokios sistemos nėra, pateikiami paskutinių kalendorinių metų arba nepertraukiamo 12 mėnesių laikotarpio iki ES ekologinio ženklo suteikimo dienos bendrieji gamybos proceso vandens suvartojimo duomenys (l arba m³) ir bendrieji keraminės ar degto molio produkcijos duomenys (kg arba m²).

Kai neįmanoma pateikti konkrečių duomenų apie gamybos liniją arba gaminį, pareiškėjas nurodo atitinkamus visos gamyklos duomenis.

Vandens suvartojimas tualetuose, valgyklose ir vykdant kitą su gamybos procesu tiesiogiai nesusijusią veiklą turėtų būti matuojamas atskirai ir neįtraukiamas į šį skaičiavimą.

4.4. Dulkių, vandenilio fluoro, NO_x ir SO_x išmetimas į orą

Priemonės, skirtos atliekant šaltas dulkes keliančias operacijas susidarančių dulkių kiekiui mažinti, keraminių plytelių gamybos objekte turėtų būti taikomos atliekant bent žaliavų priėmimo, maišymo ir malimo bei plytelių glazūravimo ar dekoravimo operacijas.

Savitiesi su keraminių ar degto molio gaminių gamyba susiję į orą išmetami dulkių, vandenilio fluoro, NO_x ir SO_x kiekiai turi neviršyti atitinkamų tolesnėje lentelėje nustatytų privalomų ribų.

Teršalų išmetimo parametras	Privaloma riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba	Bandymo metodas	Suteikiami taškai
Dulkės (purškiamasis džiovinuvas) *	90 mg/kg	netaikoma	EN 13284	netaikoma
Dulkės (degimo krosnies)	50 mg/kg	10 mg/kg	EN 13284	Iki 10
HF (degimo krosnies)	20 mg/kg	6 mg/kg	ISO 15713	Iki 10
NO _x , išreikšta NO ₂ (degimo krosnies)	250 mg/kg	170 mg/kg	EN 14792	Iki 10
SO _x , išreikšta SO ₂ (degimo krosnies)	1300 mg/kg	750 mg/kg	EN 14791	Iki 10

* Aktualu tik jei kaip produkto žaliava naudojami purškiamuoju džiovinimu pagaminti milteliai.

Be to, iki 40 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek savitiesi faktiniai išmetami dulkių, vandenilio fluoro, NO_x ir SO_x kiekiai sumažinami siekiant atitinkamų aplinkosauginio veiksmingumo ribų, nurodytų pirmiau pateiktoje lentelėje (pvz., dėl išmetamo vandenilio fluoro nuo 0 taškų už 20 mg/kg iki 10 taškų už ≤ 6 mg/kg).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis privalomiesiems šio kriterijaus reikalavimams deklaraciją, pagrįstą i) priemonių, skirtų atliekant šaltas dulkes keliančias operacijas susidarančių dulkių kiekiui mažinti, aprašymu ir ii) objekto duomenimis (mg/Nm³), išreikštais vidutine metine verte, apskaičiuota pagal dienų vidutines vertes. Tie duomenys turi būti gauti vykdant nuolatinę arba periodinę stebėseną pagal atitinkamus EN arba ISO standartus. Tais atvejais, kai vykdoma periodinė stebėseną, turi būti paimti ne mažiau kaip trys ėminiai tuo metu, kai nuolat eksploatuojamas purškiamasis džiovinuvas ar degimo krosnis gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamą (-us) gaminį (-ius).

Tais atvejais, kai turimi produkcijos duomenys tik kvadratiniais metrais, tačiau duomenis reikia pateikti kilogramais, atitinkama vertė turėtų būti perskaičiuota taikant nekintamą gaminio ar gaminių grupės piltinio tankio koeficientą (išreikšiamą kg/m²).

Visos gaminių grupės duomenys turėtų atspindėti visos (-ų) gamybos linijos (-ų) padėtį 12 mėnesių laikotarpiu iki ES ekologinio ženklo suteikimo dienos. Konkrečių pavienių gaminių duomenys turi atspindėti padėtį nuolatinės faktinės gamybos sąlygomis.

Siekiant perskaičiuoti išmetamųjų dujų stebėsenos rezultatus iš mg/Nm³ (kai O₂ sudaro 18 %) į mg/kg keraminių ar degto molio gaminių, būtina juos padauginti iš savitojo dujų debito tūrio (Nm³/kg gaminio). Standartinėmis 273 K ir 101,3 kPa sąlygomis 1 Nm³ atitinka 1 m³ sausųjų dujų.

Kai neįmanoma pateikti konkrečių duomenų apie gamybos liniją arba gaminį, pareiškėjas nurodo atitinkamus visos gamyklos duomenis ir ES ekologiniu ženklu ženklinamai produkcijai išmetamųjų teršalų kiekio duomenis priskiria pagal masę.

4.5. Nuotekų tvarkymas

Gaminant keraminio ar degto molio gaminius susidariusios gamybos proceso nuotekos valomos renkantis vieną iš šių variantų:

- 1 variantas: nuotekos valomos vietoje pašalinant jose skendinčias kietųjų medžiagų daleles, ir išvalytos nuotekos grąžinamos į gamybos procesą tokioje sistemoje, iš kurios į išorę neišleidžiama jokių skysčių, arba
- 2 variantas: nuotekos valomos vietoje pašalinant jose skendinčias kietųjų medžiagų daleles (arba visai nevalomos) ir tada siunčiamos į trečiųjų šalių eksploatuojamus valymo įrenginius, arba
- 3 variantas: nuotekos valomos vietoje pašalinant jose skendinčias kietųjų medžiagų daleles ir tada išleidžiamos į vietos vandentakius.

Tais atvejais, kai taikomas 2 ar 3 variantas, atitinkamai pareiškėjas arba nuotekų valymo įrenginius eksploatuojanti trečioji šalis turi įrodyti, kad galutinis išvalytas ištakis, išleidžiamas į vietos vandentakius, neviršija toliau nurodytų ribų.

Parametras	Riba	Bandymo metodai
Skendinčios kietosios medžiagos	40 mg/l	ISO 5667-17
Kadmis	0,015 mg/l	ISO 8288
Švinas	0,15 mg/l	ISO 8288

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją, kurioje nurodyta, kuris variantas pasirinktas gamybos vietoje.

Tais atvejais, kai gamybos proceso nuotekos recirkuliuojamos naudojant uždara sistemą, iš kurios į išorę neišleidžiama jokių skysčių, pareiškėjas pateikia trumpą tos sistemos ir pagrindinių jos eksploatavimo parametrų apibūdinimą.

Tais atvejais, kai išvalytos arba nevalytos nuotekos siunčiamos į trečiosios šalies eksploatuojamą valymo įrenginį, to įrenginio valdytojas deklaruoja vidutines skendinčių kietųjų medžiagų, kadmio ir švino koncentracijas galutiniame išvalytame ištakyje ir pateikia bandymų ataskaitas, pagrįstas kas savaitę atliekama išleidžiamų nuotekų analize pagal pirmiau nustatytus standartinius bandymų metodus arba lygiaverčius vidaus laboratorinius metodus. Rečiau atlikti bandymus gali būti leidžiama tais atvejais, kai įrenginio eksploatavimo licencijoje leidžiama tai daryti.

Tais atvejais, kai gamybos proceso nuotekos valomos vietoje ir ištakis išleidžiamas į vietos vandentakį, pareiškėjas deklaruoja vidutines skendinčių kietųjų medžiagų, kadmio ir švino koncentracijas galutiniame išvalytame ištakyje ir pateikia bandymų ataskaitas, pagrįstas kas savaitę atliekama išleidžiamų nuotekų analize pagal pirmiau apibrėžtus standartinius bandymų metodus arba lygiaverčius vidaus laboratorinius metodus. Rečiau atlikti bandymus gali būti leidžiama tais atvejais, kai įrenginio eksploatavimo licencijoje leidžiama tai daryti.

4.6. Gamybos proceso atliekų pakartotinis naudojimas

Pareiškėjas sudaro keraminio ar degto molio gamybos proceso metu susidarančių gamybos proceso atliekų aprašą. Tame apraše pateikiami išsamūs susidariusių gamybos proceso atliekų ⁽²⁶⁾ rūšių ir kiekio duomenys.

Gamybos proceso atliekų aprašas apima bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo suteikimo dienos, taip pat apskaičiuojama to paties laikotarpio bendra produkcijos išeiga, išreiškiama kaip masė (kg ar tonomis) ir paviršiaus plotas (m²).

Ne mažiau kaip 90 % keraminių ar degto molio gaminių gamybos proceso metu susidariusių atliekų masės turi būti panaudojama per tą patį gamybos procesą vietoje, panaudojama per keramikos ar degto molio gamybos procesus kitose vietose arba pakartotinai naudojama per kitus gamybos procesus.

Be to, iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek padidinami pakartotinai naudojamų gamybos proceso atliekų kiekiai, siekiant aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 100 % atliekų pakartotinis panaudojimas (suteikiama nuo 0 taškų, kai pakartotinai naudojama 90 % gamybos proceso atliekų, iki 10 taškų, kai pakartotinai naudojama 100 %).

⁽²⁶⁾ Gamybos proceso atliekomis laikomas nuotekų dumblas ir sausos kietųjų medžiagų atliekos, susidariusios malant žaliavas, ruošiant gaminio pagrindą ir glazūrą, brokas ir medžiagų nuolaužos, susidariusios formuojant, džiovinant, degant gaminius, taisant defektus ir atliekant paviršiaus apdailą, taip pat liekanos iš išmetamųjų dujų kiekio mažinimo sistemų, kaip antai atskirtos dulės ar pelenai, dujų valymo liekanos ir nuo kaskadinio adsorberio pagrindo medžiagų atsisluoksniavusios liekanos.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomiesiems šio kriterijaus reikalavimams deklaraciją kartu su keraminių arba degto molio gaminių gamyklos atliekų apskaita, apimančia bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos, ir apskaičiuotu bendru gamybos liekanų ir nuotekų dumblo kiekiu (kilogramais ar tonomis). Pareiškėjas įsipareigoja tęsti ir papildyti naujais duomenimis šią apskaitą per visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį.

Taip pat pateikiami duomenys apie šių gamybos proceso atliekų paskirties vietą, su paaiškinimu, ar jos skiriamos pakartotinai naudoti vidaus procesams, kitiems išorės procesams, ar siunčiamos į sąvartyną. Bet kokio atliekų medžiagų siuntimo naudoti išorės reikmėms arba jų šalinimo sąvartyne atvejais pateikiami važtaraščiai.

Kai neįmanoma pateikti konkrečių duomenų apie gamybos liniją arba gaminį, pareiškėjas nurodo atitinkamus visos gamyklos duomenis.

4.7. Glazūros ir dažai

Tais atvejais, kai keraminės plytelės ar degto molio gaminiai glazūruojami arba dekoruojami, glazūros mišinyje ar dažuose esančio švino kiekis turi būti mažesnis nei 0,10 % masės ir kadmio kiekis mažesnis nei 0,10 % masės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomajam šio kriterijaus reikalavimui deklaraciją kartu su atitinkama glazūros arba dažų tiekėjo deklaracija arba saugos duomenų lapu.

5. SURENKAMŲJŲ BETONO GAMINIŲ AR SUSLĖGTOS ŽEMĖS BLOKELIŲ, PAGAMINTŲ NAUDOJANT HIDRAULINIUS RIŠIKLIUS AR PAKAITINĮ CEMENTĄ, KRITERIJAI

Vertinimo taškų sistema

ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas tarpiniams hidrauliniams rišikliams ar pakaitinio cemento produktams, kurie pateikiami rinkai, ir galutiniams kietųjų dangų gaminiams, gaminamiems sumaišant tokius rišiklius ar cementą su užpildais ir vandeniu ir tada atliekant tolesnę apdorojimą ir kietinimą.

Tais atvejais, kai pareiškėjas nėra tarpinio hidraulinio rišiklio ar pakaitinio cemento produkto gamintojas ir ES ekologinis ženklas nėra suteiktas tam rišikliui ar cemento produktui, pareiškėjas deklaracijoje nurodo, koks (-ie) rišiklis (-iai) ar cementas naudojami gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamą (-us) kietųjų dangų gaminių (-ius), ir pateikia tai patvirtinančias tiekimo sąskaitas faktūras, kurios yra ne senesnės kaip 1 metai iki paraiškos datos.

Tokiu atveju pareiškėjas pateikia visas atitinkamas hidraulinio rišiklio ar pakaitinės rūšies cemento gamintojo deklaracijas, kuriomis įrodoma atitiktis visiems susijusiems ES ekologinio ženklo reikalavimams ir bet kokiems kitiems tinkamiems neprivalomiesiems reikalavimams, dėl kurių gali būti suteikiama daugiau taškų.

Kiekvienu atveju taikoma vertinimo taškų sistema ir mažiausias būtinas taškų skaičius parodyti tolesnėje lentelėje.

	Hidraulinis rišiklis	Pakaitinių rūšių cementas	Iš cemento pagaminti kietosios dangos gaminiai	Iš kalkių pagaminti kietosios dangos gaminiai
1.7. Hidraulinių rišiklių gamyklos aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)	0, 3 arba 5 taškai	netaikoma	netaikoma	netaikoma
1.7. Kietosios dangos gaminių gamyklos aplinkosaugos vadybos sistema (neprivaloma)	netaikoma	netaikoma	0, 3 arba 5 taškai	0, 3 arba 5 taškai
5.1. Klinkerio faktorius	Iki 15 taškų	Iki 15 taškų	Iki 15 taškų	netaikoma
5.2. Išmetamo CO ₂ kiekis	Iki 20 taškų	Iki 20 taškų	Iki 20 taškų	Iki 20 taškų
5.3. Dulkių, NO _x ir SO _x išmetimas į orą	Iki 15 taškų	netaikoma arba iki 15 taškų	Iki 15 taškų	Iki 15 taškų
5.4. Žaliavų regeneravimas ir atsakingas naudojimas	netaikoma	netaikoma	Iki 25 taškų	Iki 25 taškų
5.5. Energijos sąnaudos	netaikoma	netaikoma	Iki 20 taškų	Iki 20 taškų
5.6. Novatoriškas aplinkai palankus gaminių projektavimas (neprivalomas)	netaikoma	netaikoma	Iki 10 taškų	Iki 15 taškų
Didžiausias bendras taškų skaičius	55	35 arba 50	110	100
Mažiausias taškų skaičius, būtinas ES ekologiniam ženklui gauti	27,5	17,5 arba 25	55	50

5.1. Klinkerio faktorius

Šis kriterijus netaikomas hidrauliniams rišikliams, gaminamiems kalkių pagrindu.

Hidraulinio cemento rišikliams:

Pareiškėjas arba hidraulinio cemento rišiklio tiekėjas nurodo klinkerio faktorių ar bent atitinkamą EN 197-1 žymą (kuriai galima naudoti vietoj klinkerio faktoriaus pagal toliau pateiktą lentelę).

EN 197-1 žyma	Numanomas klinkerio faktorius	EN 197-1 žyma	Numanomas klinkerio faktorius
CEM I	0,96	CEM II/A-L	0,83
CEM II/A-S	0,83	CEM II/B-L	0,68
CEM II/B-S	0,68	CEM II/A-LL	0,83
CEM II/A-D	0,88	CEM II/B-LL	0,68
CEM II/A-P	0,83	CEM II/A-M	0,80
CEM II/B-P	0,68	CEM II/B-M	0,68
CEM II/A-Q	0,83	CEM III/A	0,47
CEM II/B-Q	0,68	CEM III/B	0,25
CEM II/A-V	0,83	CEM III/C	0,09
CEM II/B-V	0,68	CEM IV/A	0,73
CEM II/A-W	0,83	CEM IV/B	0,52
CEM II/B-W	0,68	CEM V/A	0,72
CEM II/A-T	0,83	CEM V/B	0,57
CEM II/B-T	0,68		

Iki 15 taškų gali būti pareiškėjams suteikiama proporcingai tam, kiek hidraulinio cemento rišiklio klinkerio faktorius sumažinamas siekiant aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 0,60 (suteikiama nuo 0 taškų, kai klinkerio faktorius yra $\geq 0,90$, iki 15 taškų, kai klinkerio faktorius $\leq 0,60$).

Pakaitinis cementas:

Iki 15 taškų gali būti pareiškėjams suteikiama proporcingai tam, kiek cemento klinkerio faktorius sumažinamas siekiant aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra 0,00 (suteikiama nuo 0 taškų, kai klinkerio faktorius yra 0,30, iki 15 taškų, kai klinkerio faktorius yra 0,00).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas dėl tiekiamo hidraulinio rišiklio arba rišiklių deklaruoja konkretų hidraulinio rišiklio klinkerio faktorių arba tam rišikliui tinkamą žymą pagal standarto EN 197-1 1 lentelę.

Tais atvejais, kai gaminant kietosios dangos gaminių naudojamas daugiau kaip vienas hidraulinis rišiklis ar pakaitinis cementas (pvz., dvisluoksnių mozaikinių plytelių gaminiuose), pareiškėjas apskaičiuoja taškus, kurie būtų skiriami už kiekvieną hidraulinį rišiklį ar pakaitinį cementą, jei jis būtų naudojamas atskirai, ir tada apskaičiuoja vidutinį balą kaip visų taškų svertinį vidurkį pagal tai, kokiomis proporcijomis kiekvieno hidraulinio rišiklio ar pakaitinio cemento dedama į gaminį.

5.2. Išmetamieji LOJ

Su portlandcemenčio klinkerio, kalkių ar pakaitinių rūšių cemento gamyba susijęs išmetamo CO₂ kiekis turi neviršyti atitinkamų privalomų tolesnėje lentelėje nustatytų ribų, skaičiuojant pagal atitinkamą skaičiavimo metodą, taip pat nurodytą tolesnėje lentelėje.

Gaminių rūšis	Privaloma riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba	CO ₂ apskaičiavimo metodas
Pilkasis portlandcemenčio klinkeris	816 kg CO ₂ /t klinkerio	751 kg CO ₂ /t klinkerio	Atitinkamai pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/331 arba Reglamentą (ES) Nr. 601/2012
Kalkės	1 028 kg CO ₂ /t hidraulinių kalkių	775 kg CO ₂ /t hidraulinių kalkių	
Baltasis portlandcemenčio klinkeris	1 063 kg CO ₂ /t klinkerio	835 kg CO ₂ /t klinkerio	
Pakaitinių rūšių cementas	571 kg CO ₂ /t cemento	526 kg CO ₂ /t cemento	ISO 14067 anglies pėdsakas A1–A3 gyvavimo ciklo etapuose

Be to, iki 20 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek išmetamo CO₂ kiekis sumažinamas siekiant atitinkamos aplinkosauginio veiksmingumo ribos, nurodytos pirmiau pateiktoje lentelėje (pvz., pilko portlandcemenčio klinkerio atveju – nuo 0 taškų už 816 kg CO₂ vienai klinkerio tonai iki 20 taškų už 751 kg CO₂ vienai klinkerio tonai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomajam šio kriterijaus reikalavimui deklaraciją kartu su nustatytu konkrečiu išmetamo CO₂ kiekiu, apskaičiuotu pagal atitinkamą pirmiau pateiktoje lentelėje nustatytą metodiką.

Įrenginiuose, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, pagamintų gaminių tonai tenkančio savitojo išmetamo CO₂ kiekio apskaičiavimas atliekamas remiantis išmetimo lygiu ir veiklos lygiais pagal stebėsenos metodikos planą, parengtą pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo taisyklių 6 straipsnį.

Gaminių, gaminamų įrenginiuose, kuriems Direktyva 2003/87/EB netaikoma, rezultatai pateikiami pagal atitinkamą Reglamente (ES) Nr. 601/2012 nustatytą skaičiavimo metodiką.

Visais atvejais savitojo išmetamo CO₂ kiekio vertė apskaičiuojama atitinkamo ES ekologiniu ženklu ženklinamo gaminio arba gaminių, kurį (-uos) apima ES ekologinio ženklo licencija, lygmeniu. Tais atvejais, kai įrenginiai naudojami gaminant ne vienos, o kelių rūšių gaminius, duomenys, kiek praktiškai įmanoma, gaunami remiantis konkrečiomis gamybos linijomis ir procesais, naudojamais gaminant tą gaminį, kuriam siekiama gauti licenciją. Tais atvejais, kai CO₂ išmetamas per bendrus procesus tame pačiame įrenginyje gaminant kelių rūšių gaminius, išmetamas kiekis paskirstomas proporcingai pagal gaminių masę.

Tais atvejais, kai naudojamas pakaitinės rūšies cementas, pareiškėjas pateikia atliktos anglies pėdsako analizės, kuri atitinka standartą ISO 14067 ir yra patvirtinta akredituotos trečiosios šalies, dokumentų kopiją. Ši pėdsako analizė turi apimti visų pagrindinių naudojamų žaliavų ir visų gyvavimo ciklo A1–A3 etapų cheminių aktyvatorių gamybos analizę. Jei nėra gauta konkrečių duomenų iš medžiagų tiekėjų, turėtų būti naudojami bendrieji išmetamųjų teršalų faktoriai iš gyvavimo ciklo aprašo duomenų bazės.

Tais atvejais, kai gaminant kietosios dangos gaminių naudojamas daugiau kaip vienas hidraulinis risiklis ar pakaitinis cementas (pvz., dvisluoksnės mozaikines plyteles), pareiškėjas apskaičiuoja taškus, kurie būtų skiriami už kiekvieną hidraulinių risiklių ar pakaitinį cementą, jei jis būtų naudojamas atskirai, ir tada apskaičiuoja vidutinį balą kaip visų taškų svertinį vidurkį pagal tai, kokiomis proporcijomis kiekvieno hidraulinio risiklio ar pakaitinio cemento dedama į gaminį.

5.3. Dulkių, NO_x ir SO_x išmetimas į orą

Šis kriterijus taikomas hidrauliniams risikliams, tačiau netaikomas pakaitiniam cementui, jei jame klinkerio yra 30 % masės arba mažiau.

Savitieji iš cemento krosnių ar kalkių degimo krosnių į orą išmetami dulkių, NO_x ir SO_x kiekiai turi neviršyti atitinkamų tolesnėje lentelėje nustatytų privalomų ribų.

Parametras	Privaloma savitojo išmetamo CO ₂ kiekio riba	Aplinkosauginio veiksmingumo riba	Bandymo metodas	Suteikiami taškai
Dulkės	≤ 34,5 g/t klinkerio arba hidraulinių kalkių	≤ 11,5 g/t klinkerio arba hidraulinių kalkių	EN 13284	Iki 5
NO _x (kaip NO ₂)	≤ 1472 g/t klinkerio arba hidraulinių kalkių	≤ 920 g/t klinkerio arba hidraulinių kalkių	EN 14791	Iki 5
SO _x (kaip SO ₂)	≤ 460 g/t klinkerio arba hidraulinių kalkių	≤ 115 g/t klinkerio arba hidraulinių kalkių	EN 14792	Iki 5

Be to, iki 15 taškų gali būti skiriama proporcingai tam, kiek savitieji faktiniai išmetami dulkių, NO_x ir SO_x kiekiai (išreiškiami gramais klinkerio arba hidraulinių kalkių tonoje, g/t) sumažinami siekiant atitinkamų aplinkosauginio veiksmingumo ribų, nurodytų pirmesnėje lentelėje (pvz., 0 taškų skiriama, kai išmetamų dulkių kiekis yra 34,5 g vienai klinkerio tonai, o 5 taškai – kai išmetamų dulkių kiekis yra 11,5 g vienai klinkerio tonai).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis privalomiesiems šio kriterijaus reikalavimams deklaraciją, pagrįstą vietoje gautais iš cemento krosnies ar kalkių degimo krosnies išmetamo CO₂ kiekio duomenimis (mg/Nm³), išreikštais vidutine metine verte, apskaičiuota pagal dienų vidutines vertes. Tie veiklos vietos duomenys turi būti gauti vykdant nuolatinę stebėseną pagal atitinkamus EN arba ISO standartus.

Siekiant perskaičiuoti išmetamųjų dujų stebėsenos rezultatus iš mg/Nm³ (kai O₂ kiekis yra 10 %), į gramus vienai klinkerio tonai (g/t), būtina juos padauginti iš konkretaus krosnies dujų debito tūrio (vienai klinkerio tonai, Nm³/t). Savitasis dujų srauto debitas cemento krosnyse paprastai yra nuo 1 700 iki 2 500 Nm³/t (vienai klinkerio tonai). Cemento gamintojas turi aiškiai nurodyti savitąjį oro srauto debitą apskaičiuojant išmetamų dulkių, NO_x ir SO_x kiekius. Standartinėmis 273 K ir 101,3 kPa sąlygomis 1 Nm³ atitinka 1 m³ sausųjų dujų.

Siekiant perskaičiuoti išmetamųjų dujų stebėsenos rezultatus iš mg/Nm³ (kai O₂ kiekis yra 11 %) į gramus vienai kalkių tonai (g/t), būtina juos padauginti iš konkretaus kalkių degimo krosnies dujų debito tūrio (vienai kalkių tonai, Nm³/t). Savitasis kalkių degimo krosnių dujų debito tūris paprastai gali būti nuo 3 000 iki 5 000 Nm³/t (vienai kalkių tonai), priklausomai nuo naudojamos krosnies tipo. Kalkių gamintojas turi aiškiai nurodyti savitąjį oro srauto debitą apskaičiuojant išmetamų dulkių, NO_x ir SO_x kiekius. Standartinėmis 273 K ir 101,3 kPa sąlygomis 1 Nm³ atitinka 1 m³ sausųjų dujų.

Dėl nepertraukiamų gamybos operacijų turėtų būti pateikiami 12 mėnesių laikotarpio iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos duomenys. Dėl trumpesnių gamybos operacijų nurodomas (-i) faktinis (-iai) gamybos laikotarpis (-iai), ir vietos duomenys turėtų apimti bent 80 % visos tos gamybos operacijos.

Kai neįmanoma pateikti konkrečių duomenų apie gamybos liniją arba gaminį, pareiškėjas nurodo atitinkamus visos gamyklos duomenis.

Tais atvejais, kai gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamus kietosios dangos gaminius (pvz., dvisluoksnės mozaikines plyteles) naudojamas daugiau kaip vienas hidraulinis rišiklis, pareiškėjas apskaičiuoja taškus, kurie būtų skiriami už kiekvieną hidraulinių rišiklių tarsi jis būtų vienintelė naudojama rišiklio rūšis, o tada apskaičiuoja vidutinį balą kaip visų taškų svartinį vidurkį pagal tai, kokiomis proporcijomis kiekvienas hidraulinis rišiklis naudojamas ES ekologiniu ženklu ženklinamo kietosios dangos gaminio gamybos linijoje.

5.4. Žaliavų regeneravimas ir atsakingas naudojimas

Pareiškėjas įvertina ir dokumentais patvirtina grynųjų pirminių medžiagų, perdirbtų medžiagų, gautų iš įvairių gamybos procesų atliekų, ir antrinių medžiagų, gautų iš įvairių gamybos procesų šalutinių produktų, prieinamumą tame regione. Taip pat nurodomas apytikris tų medžiagų vežimo iš dokumentais patvirtintų jų tiekimo šaltinių atstumas.

Pareiškėjas turi nustatyti bet kokioms grąžinamo ar atmetamo betono partijoms taikomas procedūras, pagal kurias visos grąžinamos ar atmetamos medžiagos:

- tiesiogiai perdirbamos gaminant naujas betono partijas, kurių betonas liejamas, kol grąžintas ar atmetas betonas dar nėra sukietėjęs, arba
- perdirbamos kaip užpildas, naudojamas gaminant naujas betono partijas po to, kai grąžintas ar atmetas betonas sukietėjęs, arba
- pagal sutartimi įformintą susitarimą su trečiąja šalimi perdirbamos ne toje veiklos vietoje, o kitur, prieš arba po betono sukietėjimo.

Be to, iš viso daugiausia 25 taškai gali būti suteikiami priklausomai nuo to, kokios žaliavos naudojamos:

	Cemento gaminiai	Kalkių arba pakaitinio cemento gaminiai
iki 30 % perdirbtos ar antrinės medžiagos	Iki 20 taškų	Iki 25 taškų
iki 100 % atsakingai gautų pirminių nerūdinių medžiagų	Iki 5 taškų	Iki 5 taškų
atsakingai gautas cementas	5 taškai	netaikoma

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties privalomiesiems šio kriterijaus reikalavimams deklaraciją kartu su ją pagrindžiančiais dokumentais, kuriuose nurodyti potencialių grynųjų pirminių, perdirbtų ir antrinių medžiagų pristatymo atstumai. Arba atitiktis privalomiesiems šio kriterijaus aspektams gali būti įrodyta turint Betono tvarumo tarybos (CSC) tam betono gamintojui suteiktą sidabrinių, auksinių arba platininių sertifikatą pagal CSC techninio vadovo 2.0 redakciją.

Apskaičiuojant gaminio sudėtyje esančių perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekį, konkrečios perdirbtos ir (arba) antrinės medžiagos įtraukiamos tik tuo atveju, jei jos gautos iš išteklių, esančių $\leq 2,5$ karto didesniu atstumu nuo surenkamųjų betono gaminių gamybos vietos negu svarbiausios gamybai naudojamos grynosios pirminės medžiagos (pvz., stambieji ir smulkieji užpildai ir papildomos cementinės medžiagos). Kai surenkamųjų betono gaminių dulkės ir brokas patenka į naujo gaminio sudėtį, jie nelaikomi gaminio sudėtyje esančiomis perdirbtomis medžiagomis, jeigu jie grąžinami toliau naudoti per tą patį procesą, kurio metu jie susidarė.

Atsakingai gaunamos medžiagos turi būti sertifikuotos kaip tokios pagal Betono tvarumo tarybos (angl. Concrete Sustainability Council) arba lygiavertės trečiosios šalies sertifikavimo sistemą.

Perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų naudojimo ir atsakingo medžiagų naudojimo mėnesio balanso duomenys pateikiami už 12 gamybos mėnesių iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos. Pareiškėjas įsipareigoja testuoti ir papildyti naujais duomenimis šią apskaitą per visą ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpį. Balanse pateikiami gautų perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų ir atsakingai naudojamų medžiagų kiekiai (pagrįsti važtaraščiais ir sąskaitomis faktūromis) ir išvežtų perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų bei atsakingai naudojamų medžiagų kiekiai visoje parduotoje arba paruoštoje parduoti surenkamųjų betono gaminių produkcijoje, kurios sudėtyje, kaip teigiama, yra perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų ar atsakingai naudojamų medžiagų (tai pagrindžiama atitinkamais gaminių kiekiais ir teiginiais dėl tokių medžiagų proc. dalies).

Kadangi surenkamųjų betono gaminių gamybos procesui yra būdingas suskirstymas partijomis, teiginiai dėl perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų kiekio juose ir teiginiai dėl atsakingo hidraulinio risiklio, pakaitinių rūšių cemento ar užpildų naudojimo pagrindžiami naudojamų mišinių sudėtimi atskirų partijų lygmeniu. Apskaičiuoti bendrai paskirstyto perdirbtų ir (arba) antrinių medžiagų ar atsakingai naudojamų medžiagų kiekio neleidžiama.

Tais atvejais, kai turimi produkcijos duomenys tik kubiniais metrais, tačiau reikia pateikti duomenis, išreikštus kilogramais, arba atvirkščiai, atitinkama vertė turėtų būti perskaičiuota taikant nekintamą atitinkamos medžiagos piltinio tankio koeficientą.

5.5. Energijos sąnaudos

Pareiškėjas turi būti parengęs programą, pagal kurią sistemingai stebimi, registruojami ir iki optimalaus lygio mažinami surenkamųjų betono gaminių gamyklos energijos sąnaudos ir savitasis išmetamo CO₂ kiekis. Pareiškėjas deklaruoja energijos sąnaudas pagal atitinkamą energijos išteklių (pvz., elektros energija ir dyzelinas) ir pagal paskirtį (pvz., veiklos vietos pastatams, apšvietimui, naudojamai pjovimo įrangai, siurbliams ir transporto priemonėms naudojama energija). Pareiškėjas deklaruoja energijos sąnaudas veiklos vietoje tiek absoliučiais dydžiais (kWh ar MJ vienetais), tiek konkrečios produkcijos atžvilgiu (kiek kWh ar MJ vienetų tenka 1 m³, 1 m² arba 1 tonai parduotų arba pagamintų ir paruoštų parduoti medžiagų) konkrečiais kalendoriniais metais.

Savitųjų energijos sąnaudų ir savitojo išmetamo CO₂ kiekio mažinimo plane apibūdinamos priemonės, kurių jau imtasi arba planuojama imtis (pvz., efektyvesnis turimos įrangos naudojimas, investavimas į efektyvesnę įrangą, geresnis transportavimas ir logistika ir kt.).

Be to, iš viso 20 taškų gali būti suteikiama už šiuos dalykus:

- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kokia suvartojamos energijos (kuro ir elektros energijos) dalis gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių (nuo 0 taškų, kai atsinaujinančiosios energijos dalis yra 0 %, iki 10 taškų, kai naudojama 100 % atsinaujinančioji energija),

- iki 5 taškų suteikiama priklausomai nuo to, kaip perkama bet kokia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija: pagal privačių energetinių paslaugų sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (5 taškai); pagal bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant veiklos vietoje ar netoli jos esančius atsinaujinančiuosius išteklius (5 taškai); pagal ilgalaikes bendrovių elektros energijos pirkimo sutartis naudojant prie skirstomojo tinklo prijungtus arba nuotolinio tinklo atsinaujinančiuosius išteklius ⁽²⁷⁾ (4 taškai); naudojant elektros energijos žaliuosius sertifikatus ⁽²⁸⁾ (3 taškai); perkant atsinaujinančiosios energijos kilmės garantijų sertifikatus dėl visos tiekiamos elektros energijos arba tiekimo pagal „žaliąjį tarifą“ iš viešųjų energijos tiekimo paslaugų teikėjų ⁽²⁹⁾ (2 taškai),
- 3 taškai suteikiami tada, kai atliekama gaminių anglies pėdsako analizė pagal ISO 14067, arba 5 taškai suteikiami tada, kai naudojami produkto aplinkosauginio pėdsako (PAP) metodo elementai ⁽³⁰⁾ dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia surenkamųjų betono gaminių gamyklos energijos apskaitos, apimančios bent 12 mėnesių laikotarpį iki ES ekologinio ženklo licencijos suteikimo dienos, įrašus ir įsipareigoja tęsti tokią apskaitą visu ES ekologinio ženklo licencijos galiojimo laikotarpiu. Toje energijos apskaitoje skiriamos įvairios naudojamo kuro rūšys, aiškiai nurodant bet kokią atsinaujinančiųjų išteklių kurą arba tokio kuro kiekį kuro mišiniuose. Savitojo energijos suvartojimo ir savitojo išmetamo CO₂ kiekio mažinimo plane turi būti bent apibūdinta pradinė padėtis: surenkamųjų betono gaminių gamyklos energijos sąnaudos tuo metu, kai parengtas tas planas, nustatyti ir aiškiai kiekybiškai apibūdinti įvairūs toje gamykloje vartojamos energijos ištekliai, nustatyti ir pagrįsti veiksmai, kuriais siekiama mažinti savitąsias energijos sąnaudas, ir numatytos metinės rezultatų ataskaitos.

Pareiškėjas pateikia duomenis apie galiojančią elektros energijos pirkimo sutartį ir aiškiai nurodo, kokią perkamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Jei reikia, pateikiama elektros energijos tiekėjo deklaracija, kurioje aiškiai nurodyta: i) kokią tiekiamos elektros energijos dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, ii) galiojančios energijos pirkimo sutarties pobūdis (t. y. privačių energetinių paslaugų sutartis, bendrovės elektros energijos pirkimo sutartis, energijos tiekimas pagal nepriklausomai suteiktą energijos žaliąjį sertifikatą ar pagal žaliąjį tarifą) ir iii) ar perkama elektros energija yra gaminama iš veiklos vietoje arba netoli jos esančių atsinaujinančiųjų išteklių.

Tais atvejais, kai pareiškėjas, siekdamas padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, perka kilmės garantijų sertifikatus, pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, kuriais patvirtinama, kad tie kilmės garantijų sertifikatai pirkti laikantis Europos energijos sertifikatų sistemos (EECS) veikimo principų ir taisyklių.

Tais atvejais, kai siekiama gauti taškų už anglies pėdsako analizę, pareiškėjas pateikia atliktos analizės, kuri atitinka ISO 14067 ar produkto aplinkosauginio pėdsako (PAP) metodą ir yra patvirtinta akredituotos trečiosios šalies, dokumentų kopiją. Ši pėdsako analizė turi apimti visus su hidraulinių rišiklių ar pakaitinio cemento gamyba tiesiogiai susijusius gamybos procesus, žaliavų transportavimą į surenkamųjų betono gaminių gamyklą, jos teritorijoje ir už jos ribų, surenkamųjų betono gaminių gamybą, su administraciniais procesais susijusius išmetamuosius teršalus (pvz., naudojantis veiklos vietos pastatais) ir parduoto gaminių gabenimą iki surenkamųjų betono gaminių gamyklos vartų arba į vietos transporto centrą (pvz., geležinkelio stotį ar uostą).

5.6. Novatoriškas aplinkai palankus gaminių projektavimas (neprivalomas)

Surenkamiesiems betono gaminiams arba suslėgtos žemės gaminiams, kurie yra tiesiogiai ar netiesiogiai naudingi aplinkai dėl vieno ar daugiau jų projektavimo ypatumų, suteikiama taškų atsižvelgiant į toliau išvardytus projektavimo ypatumus.

Bendras pagal šį kriterijų suteikiamų taškų skaičius negali viršyti 15 taškų (iš kalkių gaminamiems gaminiams) arba 10 taškų (visiems kitiems surenkamiesiems betono gaminiams arba suslėgtos žemės gaminiams).

⁽²⁷⁾ Pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 15 straipsnio 8 dalį.

⁽²⁸⁾ Remiantis kilmės garantijomis su nepriklausomu trečiųjų šalių atliekamu papildomų reikalavimų laikymosi tikrinimu pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 19 straipsnį.

⁽²⁹⁾ Informacija apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius atskleidžiama pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 19 straipsnio 8 dalį ir 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125), I priedo 5 punktą.

⁽³⁰⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

Iš viso atitinkamai iki 10 arba 15 taškų gali būti suteikiama už šiuos dalykus:

- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kaip surenkamojo arba pralaidžiojo betono grindų plytelių, grindų plokščių ar grindinio blokų gaminyje viršija minimalią vandens įgerties normą, 400 mm/h, ir artėja prie aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra $\geq 2\,000$ mm/h (suteikiama nuo 0 taškų už 400 mm/h iki 10 taškų už 2 000 mm/h),
- iki 10 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek blokų, plokščių ar sienelių pavidalo gaminyje viršija minimalų reikalavimą dėl kiaurymių, kurios turi sudaryti 20 %, ir artėja prie aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kurią pasiekus kiaurymės sudaro ≥ 80 % gaminio (suteikiama nuo 0 taškų, kai kiaurymės sudaro 20 %, iki 10 taškų, kai kiaurymės sudaro ≥ 80 %),
- iki 15 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek blokų, plokščių ar sienelių pavidalo gaminyje nesiekia maksimalios viršutinės šiluminio laidžio ribos, 0,45 W/mK, ir artėja prie aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra $\leq 0,15$ W/mK (suteikiama nuo 0 taškų už $\geq 0,45$ W/mK iki 15 taškų už $\leq 0,15$ W/mK),
- iki 15 taškų suteikiama proporcingai tam, kiek hidraulinio rišiklio arba pakaitinių rūšių cemento kiekis gaminio sudėtyje sumažintas iki mažesnio kiekio nei maksimali viršutinė 10 % riba (šis kiekis išreiškiamas kaip bendrosios gaminio masės proc. dalis) ir artėja prie aplinkosauginio veiksmingumo ribos, kuri yra ≤ 5 % (suteikiama nuo 0 taškų už ≥ 10 % iki 15 taškų už ≤ 5 %),
- 10 taškų suteikiama už grindiniui skirtus gaminius, kuriuos projektuojant numatoma jų kiaurymes pripildyti viršutinio sluoksnio dirvožemio, smėlio ar žvyro ir užsėti žole, ir kuriuos galima integruoti į pralaidžių grindinio dangų projektus (šie gaminiai dažnai vadinami žole užsėjamaisia arba velėniniais grindinio blokais).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, ar šis kriterijus taikytinas atitinkamam gaminiui ar gaminiams, dėl kurio (-ių) teikiama ES ekologinio ženklo paraiška.

Tais atvejais, kai siekiama gauti taškų už surenkamojo arba pralaidžiojo betono grindų plytelių, grindų plokščių ar grindinio blokų gaminių vandens įgerties normas, pareiškėjas pateikia bandymų ataskaitas pagal BS 7533-13, BS DD 229:1996 arba panašius standartus.

Tais atvejais, kai tinka taikyti kriterijų dėl efektyvaus medžiagų naudojimo gaminant blokus, plokštes ar sienes, pareiškėjas deklaruoja, kokią gaminio pavidalo procentinę dalį sudaro kiaurymės, išsamiai pateikdamas gaminio pavidalo matmenis, kad būtų galima apskaičiuoti jo bendrąjį turį ir kiaurymių turį.

Tais atvejais, kai siekiama gauti taškų už termoizoliacinius mažo šiluminio laidžio gaminius, pareiškėjas pateikia bandymų ataskaitas pagal EN 12667 ar panašius standartus.

Tais atvejais, kai siekiama gauti taškų už mažą hidraulinio rišiklio arba pakaitinių rūšių cemento kiekį gaminio sudėtyje, pareiškėjas deklaruoja savitąjį rišiklio kiekį arba bent maksimalią didžiausio naudojamo rišiklio kiekio ribą.

Tais atvejais, kai tinka taikyti atvirų žole užsėjamų ar velėninių grindinio dalių kriterijų, pareiškėjas pateikia betono formų techninius brėžinius, realių sukurty grindinio konstrukcijų su apželdintais paviršiais atvaizdus, taip pat išsamias montavimo instrukcijas, kuriose paaiškinta, kaip tie gaminiai turėtų būti pripildomi substrato ir užsėjami.